

310402

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 17 తేది శుక్రవారము

No. 256.

సంపుటము. ౮

దుర్భితినామ సంవత్సరము, మాఘ మాస బహుళ పంచమి

నంచిత ౨౫౬

చదివినాడు!

మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథము నేల కొనలేదు?

1. లోకామయహార కన్యారిమాత్రముచే గలిగిన గుణములు నాకును నావద్దకు వచ్చు వోగులకు అతితృప్తికరముగ నున్నది. కె. కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్లెబజారువీధి రంగూను, బర్మా.
2. మీరు వార్తాపత్రికలలో ప్రచురించినట్టి గుణము లన్నియు మీ లోకామయహార కన్యారిమాత్రముగల గల దని తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. 25 బుద్ధను పంపవలెను.
- ఎన్ జి. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యర్ సన్నిధివీధి, సిలిమాలిమ్ తలబాపురిజిల్లా
3. మీ లోకామయహార కన్యారిమాత్రము పరిచిత్తలకు గలగు సకలవిధ లోకములను పూర్తిగా నాకుచేయును ఇది పరిచిత్తలపాలిటికి గొప్పపదప్రసాదము. అత్యుగావ వెంకటరామమూర్తి క్లాసు, తాలూకాఆఫీసు అనకాపల్లిపొద్దు, 250-300 మాత్రము ల సీసా 1 కి ధర రూ 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0 సారస్వతాసనము శ్రీ, భద్రులకు శ్రేష్ఠమైన టూనిక్, 20 దినముల బోవధముగల బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0. ముఖ్యమునెప్పుడూ కాతాదాసుల సౌకర్యమై నాకుగలటచే మద్రాసు, నెం 331 కింబుకెట్టివీధిలో మా బ్రాంచిని తెరచియున్నాము తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొసగ కోరెదము. వి. పి. అర్జును భద్రాను బ్రాంచినుండి పంపబడవు. (594)
- సాశ్వత వెంకటాచల పండితులు శ్రీకృతారాధున వైద్యశాల మైసూరు.

మంచితరుణము! ఆంధ్రపత్రిక త్వరపడుడు!!

డా గా ది సంచిక ల

1910-1920, (1913 మినహా)

పది సంచికలు నెట్లుగా కూర్చు బడినవి.

అసలుధర 20 రూ. అమ్ముడుధర 5 రూ.

ప్రొఫెసర్ కింగు చార్జి - చహా రూ. 5-4-0 మణిమూర్తు ద్వారా పంపియెడల, రైల్వేస్టాంపులుగా పంపబడును లేకున్న తపాలుజాబ్బి నుచు 4-రూపాయలగును.

కొలది నెట్లు మాత్రమున్నవి. తిరిగి అమ్మవడనేరవు.

నక్షత్రము (1842)

బంగారు, పెండి, రత్నముల నగలును, యితరవస్తువులును, వాపన ఇచ్చినపుడు కొనినవారు యావత్తుబడును ఉమ్మడి - రాం య్యకెట్టి గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు వాణ్యముగాను భూచితోడను నదియైన భరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట మంచుబడును. తయారుచేసినవాటిని అతి శ్రమము జర్చరు చేరకు తయారుచేసి యిక్కుబడును. ఒకసారి అర్జును యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారికిలన మనస్సుకము తెలిసికొనవచ్చును.

ఎల్లప్పుడూ బంగారు రత్నములు 150 గజ్జలు కట్టిన పేజు రకపు లిచ్చి కొనుగోలు కలిగిన వర్తమానము 8-0-0, మేలుకం 4-8-0 (మంచి 1/2 కాసుల దండ రు 6 (మంచి 1/2 కాసుల దండ రు 6

2 పేజు గడియారము గోలుగు వెల రు 8

2000 పేజు గడియారము గోలుగు 1-కి రు 2-0-0

నిక్కిల్ గడియారము 8-4-0, కంకి గడియారము 9-0-0

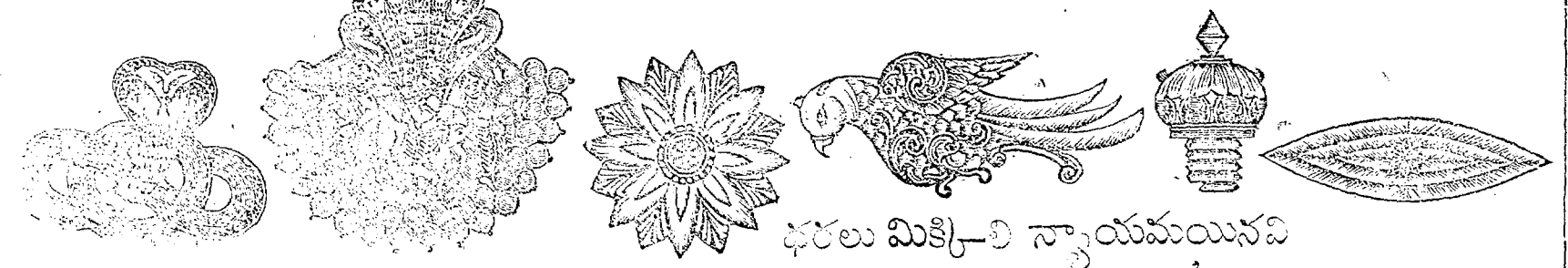
డిబో మేలుకం 15-0-0, వాగుమలముగల గంజును మూపువని 7-0-0, 2500 వాగుమలము లు అది 1-0-0 గడియారములతో కూడ వలెక దీనిని పట్టు గాని నాలుగు వాని కోరిక విధముగ పంపవచ్చును.

వి. పి. భిష్ములు ప్రత్యేకము అర్థగా స్టాంపు పంపిం కేటలాగు పంపబడును. శె. నానిచూచి అందు నమ్ము. (2792) 194 వై బాబుజాను రోడ్డు, మదరాసు.

ఆలస్యము ఆశాభంగమును గలిగించును.

తక్షణమే తెప్పించుకొనుడు.

శ్రీ లుపయోగించు నాగరలు, జవలయం దుపయోగించు విశ్వలు, యితరనగలు మేలయిన బంగారురేకుతో తయారుచేయబడియున్నది మా వద్దయ్యా నిలున నగలను పూర్తిగా విక్రయించ డలచియున్నాము.

కొన్నె 1-కి ధర రూ 4; చిలకవిళ్ల 1-కి ధర రూ 3; కాంఠికిళ్ల 1-కి ధర రూ 3; మొలికేళ 1-కి రూ 2-2-0; నాగపక్షి 2-కి 1-కి ధర రూ 3; నాగరము 1-కి ధర రూ 8. మా వద్ద నలురకములు పలువిధపై జలలో నుండుటవలన అందరికిని తృప్తి కలుగచేయుగల మనిమా కు దృఢమృత్యుము గలదు.

ఇండియన్ జ్యూయలరీ మార్బు, పోస్టువాక్కు నెం. 40. నగరత్ వేట, బెంగుళూరు సిటీ.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాంభణము

లాహోరులో లాలా లజపతిరాయి, ఆగామహమ్మదు సభ్యుగార్లు కేసుల విచారణ -
సర్దారు బారకుసింగుగారిని రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షునిగా నియోజించుట -
రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘమువారు బాగ్దాద్ తీర్మానముల ననుసరింప నిశ్చయించుట
అజదు అకాతీప్రతికవారి నైదుగురిని పట్టుకొనుట.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గోదావరిమండలమున రామచంద్రపురము తాలూకాలోని పాణంగిపిల్లి గ్రామమున
జిల్లాకలక్టరు కరణమును నడివీధిలో కొరడాదెబ్బలు కొట్టించుట

పంజాబు

లాహోరుజనపతిరాయిగారి కేసు

మరల వాయిదావేయుట

16 వ తేదీని లాహోరు జయిలులో హరిసుగ రియేటుకు
మరల విచారణ జరిగినది. ఫిర్యాదీల పిటిషనులో కొంతవర
బాటుపడినదిగాన దానిని నవరించుటకు 20 వ తేదీనాడునాన
మువలకును వాయిదాయిప్పించవలెను. ఫిర్యాదీలు కొరకుచే
వాయిదా యిచ్చుటచేసెను.

ఆగామహమ్మదు సభ్యుగారి కేసు

అనాడే ఆచటనే పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘా
ధ్యక్షుడు బారిష్టరు సభ్యుగారికేసు గూడ విచారణ జరిగినది.
ఇప్పుడు అరెస్టు చేయబడిన వందేమాతరం పత్రికా సంపాదకుడు
రామప్రసాదు గారును మరికొందరును సభ్యుగారు పత్రికలకు
పంపిన యొక్కవార్తను గూర్చి సాక్ష్యమిచ్చిరి. అనార్య పత్రిక
లలో ప్రకటింపబడెను.

బాగ్దాద్ తీర్మానములను రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సభ
నా రనుసరించుట

బాగ్దాద్ తీర్మానము లనుసరించి కలంబీరుల పత్రికను
మరల నవరించుటకును దౌర్జన్యచిరహితములగు పరిస్థితులేర్పడిన
వెంటనేమరలపురగ్రామము ప్రాంతపురగుని హెచ్చరించుటకు
ను, పంజాబు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.
ఇటీవల చెరసాలనుండి వదలబడిన శిరోమణి గురుద్వారా సంఘా
ధ్యక్షుడుగు సర్దారు ఖాతుసింగు (నైలాకోట) గారిని పంజాబు
రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షునిగా నియోజించిరి

లాహోరులో సిక్కు ప్రముఖుల అరెస్టు.

లాహోరులోని సిక్కు దేవాలయమున అజదు అకాతీ
పత్రికాసంపాదకుడు సర్దారు గోపాలసింగు బి. ఏ. గారిని
ఆ పత్రికాకార్యాలయమున నుద్యోగులుగా నున్న మరి
నలుగురిని అరెస్టు చేసిరి.

పంజాబులో సభలను చీల్చుట - యుద్యోగులకు

రాళ్ల దెబ్బలు.

ఈ నెల 5 వ తేదీని లాహోరులో సభను చెరగగొట్టి
నపుడు పోలీసు మాపర్చుంటుకు వజ్రోభగమున నొకరాయి
తగిలినది. 9 వ తేదీని డిల్లీ కమిషనరును గూడ నొక రాయి
తగిలినది.

గోదావరి మండలము.

పాణంగిపిల్లి కరణమును నడువీధిలో కలక్టరు

కొరడాదెబ్బలుకొట్టించుట

ఈ నెల 16 వ తేదీని గోదావరిజిల్లా కలక్టరును తాసి
ల్దారును రివిన్యూ యినస్పెక్టరును రామచంద్రపురం తాలూకా
లోని పాణంగిపిల్లికి నెల్లి వీధులవెంట తిరిగిరి. కలక్టరు కరణ
మును పిలిపించెను. వారికి జరిగిన సంభాషణ.

కల:—నీవు కరణమున కెందుకు రాజీనామానిచ్చితివి?

కర:—మాజమీందారుగారి నన్యాయముగ చెరసాలకు
పంపుటచేత.

కల:—పన్నులనియ్యకద్దని మీజమీందారు బోధించ
లేదా?

కర:—లేదు.

కల:—నీవు రాజీనామా నిచ్చిన నీవారసత్వపు హక్కు
ను రద్దుపరచి నిన్ను చెరసాలకు పంపించెదను.

కర:—వారసత్వమునకున్న హక్కు నిమిత్తములేదు.

ఇకసాలకు పోవుటకు నేను సిద్ధముగా నున్నాను.

తనా:—మీరు పన్నులను కల్లించనివో పోతీసునాది
సహాయముతో పన్నులను కనుకలుచేసెదము. ఆపోతీసువ్యవస్థ
ముగూడ గ్రామస్తులకులననే కనుకలుచేసెదము.

కర:—పన్నులను పుచ్చుకొనువారితనమున్నవో మే
నిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నాను

ఈరీతిగా కరణము చెప్పగా కలక్టరుకు చాలకోపము
వచ్చి కరణమును నడివీధిలో డిల్లీ కొరడాదెబ్బలు కొట్టించెను.
ప్రజలందరును కాంతముగా నుండి గవి సాణంగిపిల్లి గ్రామకాం
గ్రామసంఘమువారు రామచంద్రపురంతాలూకా కాంగ్రెసు
సంఘమువారికి వ్రాసినలేఖను వారు తిరిమియొకముగ మా కా
ర్యాలయమునకు తెలిపిరి.

సి. యమ్. ఆంధ్రూసుగారు

పితాపురమునకు వెళ్లుట

పితాపురము రాజావారి ఆహ్వానముపై సి. యమ్.
ఆంధ్రూ గారు పితాపురమున 16 వ తేదీ దిగిరి. గాంధీ ఆశ్రమ
మున కేగి ఆచటి నాలంటిగలద దౌర్జన్యరాహిత్యమును గూర్చి
బోధించిరి ఆంధ్రూ గు గారి కిప్పు ముల ను
స ను ర్చిం ప గ, గాంధీ మహాత్ము డుపసంఘ
ముడ నేను పుష్పముల భరించ నని ఆంధ్రూసుగారు
నిరాకరించిరి. సాయంకాలము గొప్పసభ జరిగెను. అన్నిపక్ష
ములవారు వచ్చిరి. సంపూర్ణ దౌర్జన్యరాహిత్యము, అస్పృశ్యత
మున్నగు విషయములనుగూర్చి వారు పరిష్కరించుచు, పంచముల
బాలురను సాతకాలకు రానిచ్చ సంకమాత్రమున చాలాడు.
వారిని గురి మాతలుయొద్దకును మన ఇండ్లలోనికిని కూడ
రానియ్యకలెను అని ఆంధ్రూసుగారు బోధించిరి.

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయిశాసనసభలో కొన్నిముఖ్యులగు బిల్లులపై
చర్చ జరుగును. బొంబాయి, పూనా, ఆహమదాబాదు కరాచి
నూరతుపట్టణములలో జరుగుచున్నదములపై పన్నువిధించుటకు
ఒకబిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడును. వినోదముల టిక్కెట్లపై ప్రాంతులు
అంటింది ప్రయత్నమువారు కొంతభవము కనుకలుచేయుటకు
ప్రయత్నించుచున్నారు. గుత్తపుపండువుల సంకల్పమున జరుగు
చున్న జూదమును ఆపివేయుటకు మరియొకబిల్లు ప్రవేశ పెట్ట
బడును. ఇట్లు జూదమాదువారికి శిక్షకూడ విధింపబడును.

తూర్పుఇండియా రైల్వేసమ్మె

కొన్నిప్రేమనులలో సమ్మెట్టిపనివారు 16-వ తేదీ
తన పులకువచ్చిరి. అలహాబాదుప్రేమనుపనివారి సమ్మె ఇంకను
అంతమొందలేదు. దీనపురము ప్రేమనుపనివారు 14-వ తేదీ సమ్మె
కట్టిరి. గయ కారాగృహవాసులచే కొంతపనిజరుపబడుచున్నది.

మలబారు

ఫిబ్రవరి 12వ తేదీతో అంతమొందిన వారమువారు మల
బారు పరిస్థితులు యిక్రింది విధమున నుండె నని ఇండియా
ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు:—

అధికమగు మార్పుకనపడుట లేదు. కొన్నారతంతులు
అవోకరు ముసలియారుగార్లు కల్లికూట తాలూకాలోనే విచ్చల
విడిగ సంచరించుచున్నారు. అందు తంతులుగారు మిగుల మతా
వేషము గలవారని తెలియుచున్నది. సంపూర్ణమగు శాంతిపరి
స్థితులు స్థాపింపబడుటకు ఇంకను కొంతకాలము పట్టును.

జాబులు.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము, గుంటూరు.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క అన్నివిధములైన
ఉత్తరములను పుస్తకములను పోలీసువారు సోదా చూచి తీసి
కొనివెళ్లివారు గనుక, ఇంక కొన్ని కోజులవరకు, ఇతరులు
మాకు వ్రాసిన ఉత్తరములకు జవాబులు వ్రాయుటకు వీలు
కలుగ దని చునని చేయుచున్నాము.

గం-2-2-2.

గుళ్లల్లి రామకృష్ణయ్య

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి.

పశ్చిమకృష్ణామండల శాంతిసైన్యసంఘము.

అయ్యో, పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాలో దౌర్జన్యరాహిత్యమును
అనుసరించి పనిచేయు సైనికులయొక్క బాబితాలు వెంటనే
ప్రతిగ్రామమువారు బ్రస్తీవారు పంపించుట.

జిల్లావెద్దలను ఏర్పాటుచేసికొని ఆవేర్లను విడిగావ్రాసి
పంపవలెను. ప్రతిశాంతిసైనికుడు తిరిగితు పొందవలెను. ఏ ఏ
గ్రామములు ఫిర్యాలు కాంతిసైన్య తిరిగియతు పొందుటకు
సిద్ధముగా యున్నవో తెలుపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

మాదిరాజు భాస్కరరావు,

మండల సేనాని, బెజవాడ.

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ

చిట్టచివరకు 14వ తేదీని (కోమాగు వీరయ్యగారు విశ్వ
ప్రయత్నము చేసి క్రొత్త ఎన్నికలు మార్చి 18 వ తేదీ లాపల
జరుపవలెననియు, ప్రజలలో ఈ విషయమై ఆందోళన పూర్తిగ
గలదనియు, ఇదివరకే ఎన్నికలు జరుగవలసి యుండెననియు
మ్యునిసిపల్ కాన్సిలులో తీర్మానము గావించినారు. 18 వ తే
దీనినే ఈ సభ జరిగియుండవలసింది. కాని కాన్సిలర్లను కూర్చుం
డుదని చెప్పి చేరువకొగాను ఎచటికో వెళ్లి 7 గంటలవరకు
రాండున ఆ నాడు సభ నిలిచెను. 14 తేదీ సభలో ఈ తీర్మా
నమును చేయుటకు చేడుమకొగాను కొన్ని యాటకములు
కలుగ చేసినట్లును, అవియున్నయి (తోసివేయబడినపుడు తమ
జేబులో దాచియుంచిన జి. ఓ. నువైకి తీసి దానిలో మేనెల
వరకు ఎన్నికలు ఆపుటయు యున్నదనియు, అందుచే ఈతీర్మా
నము అకాగరమనియు వాదించెను.

ఆ. జి. ఓ. లో నుదహరించబడిన చేరుమకొగారి యుత్త
రమును జూపునట్లుల వీరయ్యగారు కోరిరి. తాము గవర్న మెంటు
వారికి వ్రాసిన సంగతు లన్నియు జనులకు తెలిసినవో నిజము
బయటపడునని చేరుమకొగాను భయపడి కాబోలు. ఆయుత్తర
మును కాన్సిలర్లు చూచెను అవకాశము కలుగక పోయినది. ఈ
తీర్మానము ననుసరించి చేరువకొగాను ఎన్నికలను మార్చి 18 వ
తేదీలోపల జరుగనిచ్చునో లేదో చూడవలసి యున్నది.

(ఒకవిలేఖరుడు)

మైలవరములో రథోత్సవ సమయమున రథముమీద గాంధీ
పటము పెట్టగా దానిని ధర్మకర్త తీసివేయించెననియు పటము
లేచిది రథమును లాగుట యాత్రకులు మానిననియు తెలియు
చున్నది.

చెన్నపురి కార్పోరేషను:—స్విశుక్లీలు మార్కె
టువద్ద నివసించుండిన మెడికలు రెజిస్ట్రారు వాక్సి నేటరు ఆవి
సు బాలయ్యశాయుడు డిస్పెన్సరీవద్ద ప్రాత వాక్సిను డిపోకు
మార్చబడినది.

గోవిందప్పనాయని స్కూలు:—ఈసాత కా
లలో కొంతమంది విద్యార్థులు గాంధీబోపీటను ధరించి క్లాసుకు
పోగా హెడ్మాస్టరు రత్నపిల్లెగారు వారి నతిశయముగ శిక్షిం
చెను. బాధపడలేక విద్యార్థులు క్లాసులు వదలిలేచిపోయిరి. ఒక
విద్యార్థి డిస్మిస్గూడ చేయబడెను. నిన్నసాయం కాలము 4
గంటలకు స్కూలు వదలగనే విద్యార్థులు తనవై దౌర్జన్యము
చేయుదురని రత్నపిల్లెగారు భయపడి పోలీసువారి సహాయము
కోరెను. కొంతమంది పోలీసు సార్వెంటును, కాన్స్టేబులును
వచ్చి గుమిగూడియున్న విద్యార్థులను చెరగగొట్టి హెడ్మాస్టరు
నుట్రాంబండ్లో నెక్కించి తీసుకపోయిరి. విద్యార్థులు“మేమ్”
అని కేకలువేయుచు ట్రాంబెటు పరుగిడిరి. ఒకసార్వెంటు పిల్ల
లను బెత్తముతోకొట్టి ఆపివేసెను. విద్యార్థులకు బాలోత్సా
హముకంటే వేరులేదుగాన తిరిగి యిండ్లకు పోయిరి

మదరాసు శాసనసభ.

(1)

రివిన్యూ రికవరీబిల్లు చట్టముగా నంగీకరింపబడుట

ఇతర బిల్లులు

గురువారము మధ్యాహ్నము

అన్న మధ్యాహ్నము ఫలహారా సంతరము కాసనసభ గా. గౌ. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. రివిన్యూ రికవరీబిల్లులో శాసన అంశమును వదలివేయుటకు శా. బి. ఆ. సభ్యులకు రావుగారి సవరణ మీద చచ్చ ప్రారంభమయ్యెను.

నాలవ లంకము

“రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు ఏదైన నొకనిర్దేశించిన ప్రజాభివృద్ధి అనుబంధములలో 37-ఎ సెక్షనుయొక్క నిబంధన లాభదాయకముగా భూమి విక్రయమునకు అన్వయింపకూడదని ప్రకటించినట్లును. అట్లు ప్రకటించినమీదట సభకు నిబంధనలు అట్టిప్రయమునకు అన్వయించకూడదు. 38-ఎ సెక్షను బట్టి గాని తేడా—అనుమానము లేనివేయబడినయెడల యెట్లో అట్లుచదువవలెను.”

శ్రీయంక కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు శాసనసభా సభ్యులైనవారైన, ఈ బిల్లును గురించి ప్రభుత్వవార్యముల మాట్లాడిరి. కంటిముని సహాయనిరాకరణాలంబుల మోసపుమాటలను నమ్మిచెడివారైనవారైన సభ్యులతో లభిస్తాయనుచుండినయెడల, అట్టివారు తిరిగి సభ్యులగుట కవకాశ మియ్యవలెననియు, తేలికయిన ఈ బిల్లు కనీసముగోనుటకు ప్రభుత్వము వారిచే తయారు చేయబడినది ప్రజలనుకొందు రని చెప్పి గారు నడిచిరి.

అంతట రివిన్యూసభ్యుడీ సవరణను ఉపపాదించుచుండేసెను. “ప్రభుత్వ చట్టము 38-ఎ అనుబంధము పెట్టబడునట్లు అనుబంధములో ఒకటవ సభా-సెక్షనులో 5 అను అంశములకు 10 అను చదువవలెనని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు పూర్వము బిల్లులో టిప్పణి, మండలము యొక్క గెజిటులోను ప్రకటించినట్లును. 4 వ అంశమును తీసివైచి, ఈ బిల్లును చట్టముగా చేర్చవలెనని అతడభిప్రాయపడినది.

కృష్ణరావుగారి సవరణ వోటుకు వెట్టి: పప్పుడు ఒడిపోయెను.

రివిన్యూసభ్యుడంతట తనసవరణ నుపపాదించెను. శ్రీ మాకా కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు సవరణను బలపఱచెను. అపరాధము కట్టను నియమికాముగో చెల్లించినయెడల, తప్పు చేసిన రయులకు భూములను తిరిగి ఇచ్చివేయవలసినదని. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు పలికిరి. ఒక సెలకాలములోపల అపరాధమును చెల్లించినయెడల నిబంధనను తీసివేయవలసినది. టి. యం. వరసింహాచార్యులు గారు సంతోష పడిరి. వోటుకు వెట్టి గా, రివిన్యూ సభ్యుని సవరణ అధికం భూములచే నంగీకరింపబడినది.

బిల్లు చట్టముగుట

సవరణల ప్రకారము బిల్లు చట్టముగా మారింట్లు అంగీకరింపబడినది ఉపపాదించుచు, గౌ. భానుబాహుదూరు మహమ్మదు హాజీబుల్లా సాహెబుగారు సభ్యులు అడిగింది తమకు తోడ్పడి, తమయందు విశ్వాసము, సభిప్రాయము గనుబట్టి సందేహము వారికి వందనము లభించిరి. బిల్లులో ప్రధానాంశము లన్నియు మార్చివేయబడినవి. ప్రభుత్వమువారు అనవసరముగ కనీసముగాని, ప్రభుత్వమువారు గాని ఉన్నాకను దురభిప్రాయమును నేనుపపాదించిన సవరణ లన్నియు పాజిట్రోల గలవు కనిపించుటకు ఈ బిల్లును ప్రభుత్వమువారెచ్చటగాని అనుబంధములలో భవిష్యత్తును ప్రజలను బాధించుటకు పడి ఈ బిల్లును అంగీకరించుటలేదు. అనవసరముగ ఈ చట్ట మెచ్చటవై: అనుబంధములలో పెట్టబడినది. అనుబంధములలో సభ్యులలో ప్రభుత్వోధికారులు నియమకట్టముగ ప్రవర్తింతురు. అసామాన్యకేసులలో నుంచివేయబడినట్లును తిరిగివచ్చును. ఆంధ్రదేశములో ఈ బిల్లును అనుబంధములలో పెట్టబడి కనీసము చేయవలసిన ప్రవర్తింపదని నా విశ్వాసము.

సి. బి. యం. కృష్ణకావాయగారు ఈ ఉపపాదన నామోదించిరి. ఈ బిల్లును చదువులో పెట్టబడినట్లును పప్పుడు రావులు అతికఠినముగా నుండక, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను గూర్చి యుపయోగపడవలెననియు, ప్రభుత్వోధికారులకు ఈ భూములను ఏల

ములలో కొందరు వారసదారుల ప్రభుత్వమునకు అపాతము వాటిల్లుననియు, మండలాధికారుల నిరంతర ప్రభుత్వమే సహాయ నిరాకరణోద్యమాభివృద్ధికి మూలకారణంబని కొందరి అభిప్రాయములు అని బి. తినిక్కాచలం చెట్టిగారు హెచ్చరించిరి. గుంటూరు కంటిమునిలో సభాసభ్యులకు సహకారములు కన్నులను చెల్లించినవిడల, తమపంటకు పన్ను తగులపెట్టబడునని భయపడి, వారు కిక్కులు చెల్లించలేదు. నిజమందగ్గము లిట్లుండగ, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కార్యకర్తలచే పన్నులనిరాకరణోద్యమమును గురించి గుంటూరు మండలము నందంతట విచారించుటకు నియమించబడిన మైకమినరలు సహాయనిరాకరణోద్యమాలంబులు గాన రయులు పన్నులను చెల్లించుట కిష్టపడకున్నారు. ఒక కథ జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది. ఈ కథకు పూర్వము అర్జునునకు వాయవ్యాస్త్రము నిచ్చి, అవసరములేనప్పు డీ ఆస్త్రమును ప్రయోగించరాదని ఆజ్ఞాపించెను. రివిన్యూసభ్యుడు గూడ ఈ బిల్లునట్లు ప్రయోగించవలెనని కె. గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిరి. అధికారులు తొందరపడి అనేకమంది నిష్కారణముగ ఆరెచ్చేసిన దృష్టాంతములు నాకు తెలుసను. అవసరమైనవో, నేను చెప్పించి, ఋజువుచేసెదను. బిల్లు చట్టమై యనుబంధములలో పెట్టబడిన వోటులందు ప్రజల కేలాటి అన్యాయములు జరుగకుండ ప్రభుత్వము వారు జాగ్రత్త నుండవలెనని శా. బి. ఆమంచర్ల శుబ్బకృష్ణరావుగారు చెప్పిరి.

రా. బి. పి. ఎలిరాజులు నాయుడుగారు: ఈ బిల్లు చట్టముగాబోవుచున్నది గ్రహించి రయులకు తిరిగి బుద్ధిమంతులగుచున్నారు. వారు తిరిగి తమ కిక్కులను చెల్లించుచున్నారు. ఈ చట్టమున ముఖ్యమైనట్లు ఒకవకాశ ముండదని నా విశ్వాసము రెంటు చట్టమువలె ఈ బిల్లు నామకార్యముండను. ఈ బిల్లును రివిన్యూ సభ్యుడు అనవసరముగ ప్రయోగించరాదు. కొన్నాళ్ల క్రిందట చీరాలకేరాల కాస్త్రపుణుల పన్నుల నెగొట్టినప్పుడు వారిచరాస్తి జప్తుచేయబడి ఏలము వేయబడినది. అచ్చట ఎక్కడ పాటలు పాడలేదాగాన అసాత్తులు గుంటూరుకు తేలి, ఏలము వేయబడినది. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రభుత్వోద్యోగియులు ఏలములలో సాత్తులను కొనుక్క తప్పు గాజులు. రయులకు సహకార కాదులే గాని వారు సహాయనిరాకరణాలంబులను జూచి భయపడుచుందురు.

కె. రామలింగారెడ్డిగారు ప్రోవత్తి, తప్పుచేసిన మన సోదరులను కఠినమైన మార్గమునకు తేల్చుటకు ప్రయత్నించవలెననియు వారిని నియమబద్ధులగు పౌరులుగ మార్చవలెననియు కేట్రువులుగ నాడవలసిన రాజకీయ, వారిని మనమిత్రులుగ మారి, బుద్ధిచెట్టి, సహాయనిరాకరణములో జోరుటకు తమలో కొందరు దేరించుచుండి రనియు, వారిని శాశనము చేయుటకు సమకట్ట గూడదనియు, ఈ భూములను నిమ్మ బాతులకిచ్చి, బాతిదేవుము వర్ణవిభేదముల భిన్నతీ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు యత్నించరాదనియు చెప్పిరి.

పంచములు రాజభక్తి భూమిని సాగుబడిచేయుటకు దెలియును. ఈ భూములను తీసికొని సాగుబడిచేయుటకు వారికి ప్రోత్సాహములు గలవని పావురుగాన ముతించిరి. ఇంతటితో రివిన్యూ రికవరీ బిల్లు చట్టమయ్యెను.

మదరాసు నగరపాలక చట్టమును సవరించు బిల్లు

ఈ బిల్లు గౌ. పి. రామారాజుగారిచే ప్రవేశ పెట్టబడినది. బిల్లుకు రెండు కారణములు గలవు. 20 లక్షల వ్యాపారము జరిగెను కంటెనరులు చెల్లించవలసిన పన్నును గురించి ప్రాత చట్టములో ప్రకటనలేదు. 2 మోటారు బాడుగ బండ్లవారు కస్తాలను పాడుచేయుచుందురు. వారు ఎక్కువ పన్నును చెల్లించవలసియుండును. ఈ బిల్లును గురించి ఆలోచించుటకు 1 గౌ. పిట్టి త్యాగరాజుచెట్టి 2. మెక దొంగలు 3. డాక్టరు నరేంద్ర 4. తినిక్కాచలం చెట్టి 5. ఉస్మాన్ సాహెబు 6. డాక్టరు యం. రామరావు 7. యస్. జె. కె. రెడ్డి 8. పి. రామారాజుగారు 9. అబ్దుల్ కేలు - జనరలు 10. అరుమైనాథం పిళ్ళగారు గల సభ్యుల కమిటీని నియమించవలెను. వారు రేపు సాయంత్రము లోపల తమ నివేదికను ఇచ్చివేయవలెనని స్థానిక స్వపరిపాలనాంగ మంత్రి ఉపపాదించగా, సభ్యు లందఱు కంగీకరించిరి.

1. మదరాసు భూస్వాముల గ్రామోద్యోగియుల చట్టము (1894) 2 రయిత్వారీ గ్రామోద్యోగియుల వేతనముల పన్ను చట్టము.

ఈ రెండు బిల్లులకు భారత ప్రభుత్వమువారి సమ్మతి బడయవలెనని, రేపు ప్రవేశ పెట్టవలెను. వారికి అవసరతంతి వార్తను చేసితిని. రెపటిలోగా ప్రభుత్వము రానున్నది రివిన్యూ సభ్యుడు చెప్పెను.

మదరాసు భూస్వాముల గ్రామోద్యోగియుల చట్టము (1894) వంశ వారంపర్యంత గ్రామోద్యోగియుల చట్టము 1895 అను సవరించుట కొక బిల్లు

ఈ బిల్లును సంబంధించిన వివరముల నరయుచున్నాను కాన రేపు ఈ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడునని రివిన్యూ సభ్యుడు దెలిపెను 1870 కోర్టు ఫీజు చట్టమును సవరించుట కొక బిల్లు

ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టెను శ్రీమాకా కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు బిల్లుపఠ్యించిరి. “ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక స్థితి సన్నగిరించినది. ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టెను ఆర్థిక స్థితి సన్నగిరించినది. ప్రభుత్వమువారు నిరాశపడవలసినట్లున్నది. అగ్రవసరముగాని పనులను మానుకొనుటకు ప్రభుత్వము సాగదు. మదిపురాబడిలో 75 లక్షలు తగ్గిపోయినది. దేశములో నచ్చుటచ్చుట గలభాలు, అల్లరులు పెరిగి పోవుచున్నవి గాన పోలీసు సంఖ్యను హెచ్చింపక తప్పదు. సంవత్సరాంతమున 65 లక్షలు తగ్గిపోవునని అంచనా వేయబడినది. రాజోవు సంవత్సరపు అవాయపు స్థితి ఇంక ఎక్కువ భూములుగ నుండగలను. అనవసరమైన వ్యయము బాల్తీ గా నిల్చి పోగలదు. ఇట్లు చేసిన ను ప్రభుత్వమును సాగించుటకు 144 లక్షలు కావలసి యుండును. కోర్టు ఫీజును, జనరలు ప్లాంపుల ఖరీదును ఎక్కువ చేయవలసియుండును. ఈ సంవత్సరము ప్రోత్సహ్యులను విధించుట కిదియే మొదటిచట్టము. ఇట్లుచేసినా వ్యయము ఇంక విశేషముగ నుండును. భారత ప్రభుత్వమువారు మనకు సహాయముచేయవలెను. పన్నుల విషయములలోని నియమములు సిద్ధాంతములు ఉండలేరవు. ఎన్ని పన్నులూలే ప్రభుత్వమువారికి అంతలాభము. స్వామి కాజాకోర్టులలో వివాదంబులకు కేసులకు తప్పు మిగత వారికి ఫీజు 100 కి 10 వంతున హెచ్చింపబడును.”

అణిక్కయలెట్టి నాచి ఖర్చు వివరములను కనుగొనవచ్చును. అణిక్కయలెట్టి నాచి విధించుట భారత ప్రభుత్వ చట్టము వల విరుద్ధముగా నుండునని సి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు చెప్పిరి.

టి. రాజులెంకం చెట్టిగారు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహ్యులను విధింపకుండ, ఋణమును చేయవలెనని, ప్రోత్సహ్యులను విధింపరాదు. ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గింపవలెననియు శ్రీమాకా సి. వి. వెంకట్రమణయ్యంగారు ప్రతిపాదనలుగా మాట్లాడిరి. భారత ప్రభుత్వమువారి అనుజ్ఞ బడయకుండ ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టగదని వరసింహారాజుగారు రిరి.

లా. మోచర్ల (శ్రీమాకా కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు) భారత ప్రభుత్వమునకు సెలవియ్యవలసినదని వాదించుటను, ఇట్టి సెలవు అనవసరమని కొందరు చెప్పిరి గాన బిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడినదియు చెప్పిరి.

జరుగవలసిన కార్యక్రమము విశేషముగ నున్నందున శనివారము గూడ సభ జరుగవలసి అభ్యుత్సాహము దెలియజేసిరి. అంతట సభ ముగిసెను. తిరిగి సేతు 11 గంటలకు సభ సమావేశమగును.

నాలవ దినచర్య

ఫిబ్రవరి 17:— శాసనసభ జరల యీ యుదయము 11-10 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. గౌ. గౌ. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు గ్రామసభాభివృద్ధి మహింది. ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

మదరాసు నగర పాడుగల యిండ్ల వారి చట్టమును, జిల్లా మునిసిపాలిటీల చట్టమును గవర్నరుగారియొక్కయు రాజ్యప్రతినిధిగారియొక్కయు అనుమతి పొందెనని అభ్యుత్సాహము చెలిపిరి.

ప్రభుత్వ మండలములలో ఎలెక్షన్ల రివెన్యూ చేయుటకు క్రొత్తగా రూ. 84,000 ల గ్రాంటు నియమింపవలెనని గౌ. గౌ. లయొ సెల్ దేవిపన్నుగారు కోరిరి.

శాసనసభవారు గ్రాంటు నంగీకరించిరి.

కోర్కెపిను చట్టము
సవరణ బిల్లు

ఏ. వెంకటేశ్వర రాజ్యంగ నిర్వహణమునకు ఈ ప్రాంత
సను లవనము లయ్యెననియు, ఇంకా కులాలి ధర్మములన్నియు
ఇచ్చట నమలుకొనుటకు వీలైనదియు, గా. కే.
బిల్లుకు బాగుగా చెప్పిరి.

రాగల సంవత్సరపు జమాఖర్చులను తెలిసికొననిదే యీ
బిల్లుకు ప్రవేశపెట్టుట ధర్మముగాదని పి. శివరావుపంతులుగారు
చెప్పిరి. కోర్కెపినుచట్టములో రేట్లను బాన్దిదీనినందున ప్రజలు
కోర్కెలు బహిష్కరించి గాఢి యందుకమునందు చేరుట
కష్టమన అవకాశమునుపయించు పంచాయతీ రేట్లనుగూడ
కంటియగాని ప్రజలు ఈ రేట్లను పెట్టించి కోర్కెలకురానియు
రాజడి తగ్గననియు, వివాదములు అవసరములనియు, కాళ్ళత
ముగ ప్రజలకు నిట్లు పన్ను లధికము చేయగూడదనియు, ఈ
లోపుగ భారత ప్రభుత్వమువారు మన రాజధాని తెల్లించు
యొత్తమును క్రిందపన్నుననియు, ఒక పర్యాయము చట్టమైన
ఉదాహరణ పట్టణములకు ప్రజలనియు, శివరావుగారు చెప్పిరి.
ఎ. కె. పి. వి. సోమనందరెడ్డిగారు, టి. ఆటమైవాధం
పిల్లె గారు, ఆ మం చర్ల కృష్ణ రావు గారు ను,
బిల్లు ప్రవేశమునకు క్రిత కూలము గ మాటలాడిరి. గా.
యస్. జి. శివప్రసాదగారు, బి. మునుస్వామిసాయగారును,
ఎస్. సోమనందరెడ్డిగారును, కోడెలమాడి గోపాలకృష్ణ
య్యగారు, డాక్టరు సి. నరేశంమొదలగువారు, భాక బ
హుమతు మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబుగారును బిల్లుకు అ
నుకూలముగ మాటలాడిరి.

వివాదములను తగ్గించుటకును, భాగ్యవంతులకు మౌర
మే పన్నుగ నుండునట్లును ఈ బిల్లు ఉద్దేశించుచున్నదినియు,
ద్రవ్యములేక కోర్కెలను ఎప్పుటికప్పుడు పెట్టవలసి
వచ్చుచున్నదనియు, కోర్కెల సంఖ్య గ త
యెను సంవత్సరములనుండి అధికమయ్యెననియు, జూర్పులను
సెలవుకొనుటకును చేయవచ్చుననియు గా. కే. శ్రీనివాస
అయ్యంగారు ప్రకటించిరి.

అనేకు లిట్లు ప్రవేశముగ కనుకూలముగ నుండిరి.
బిల్లును సెలవుకొనుటకు బంజరులైన గా. కే. శ్రీనివాస
అయ్యంగారు ఉపపాదించిరి. గా. హబిబుల్లా సాహెబుగారు
ఆమోదించిరి. సెలవుకొనుటకును అడ్డుకోకుండునట్లే, డి.బి.
మోహన్ రామచంద్రరావుగారు, శ్రీమాన్. టి. సి. శ్రీనివాస
అయ్యంగారు, డి. తిలక్ రామచంద్రగారు, డి.బి. కృష్ణసాయం
గారు, డి.బి. ఎ. ఎ. గోవిందరామచంద్రగారు, బి. మును
స్వామిసాయగారు ప్రార్థించిరి. తామును నుండుచుని
గా. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు చెప్పిరి. సభవారంగీకరించిరి.

అంతట సభ్యులు ఫలాహారములకై లేచివెళ్లిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక గతవక గాదినంచిత

చదవూడవ ఉగాదినంచితను ద్వితీయ ప్రక
టింప యత్నములు జరుగుచున్నవి. ఉదారచిత్తు
లగు ఆంధ్రమహాజనులు చిత్రపటములను వ్యాస
ములనుబంపి ఎప్పటివలె నూయాద్యమనునకు
తోడ్పడ వేడుచున్నాము. ఆసహాయోద్యమమునకు
గృహీతయ్యెను శత్రులకు బాల్పడిన యా ద్రమహా
జనుల చిత్రపటములకు ఈ వత్సరపు సంచికయందు
ప్రత్యేకముగ నవకాక మీయించుదును. చిత్రపట
ములను వ్యాసములు సంతకరలో నందించిన
సంతకరలో సంతకరది సంచికయును వెలువ
డును. ఆంధ్రమహాజనులు వెంటనే వ్యాసములకు
చిత్రపటములను బంప బ్రార్థితులు.

ఆంధ్రపత్రిక, సంతకరది సంచిక,
6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు

తామర తైలము

డబ్బా 1-కి 0-6-0 పోస్టుఖర్చులు వేలు.
రాజరాజి గుర్తుల తామరతైలము పూరితాశీకము లగు
చాల నుంచియుండుటతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది
ఆశీకయెండ్లనుండి యన్న తామర నాలుగైదు సాయలు
రావినతోడనే సోయినదని నేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు
దీనిని రావిన నుండునుండిను. చక్కము నలు వెక్కిడు.
అప్పుతా జనము డిపో, బాంబాయి లేక మద్రాసు

ప్రభుత్వ ప్రకటనములు

పెన్షన్ మోటారు బస్సులు

బ్రిటిషు యుండీయాలానికి దిగుమతి చేయబడు పెన్షన్ మో
టారు బస్సులపై మోటారు యంత్రములపై వేయవలసినముక
ను నెక్కువగ వేయవలసి తోచింపబడును.

పోలీసు బ్యాంకు పనిముట్లు

భారత దేశ సహాయదళము వారుగూడ మిలిటరీ పోలీ
సులకుమలవారికై బ్యాంకు మున్నగు సంగీతవాద్యములను
దిగుమతి పన్ను లేకుండ దెప్పించుకొనవచ్చును.

సెకెంసరీస్కూల్ పతన గ్రంథములు.

1921 వ సం. ఆక్టోబరు 15 వ తేదీ కాననకలలో
మద్రాసు విద్యావిషయకమగు చట్టములో 7 వ అధ్యాయము
లోని 91 వ క్షాత్రము నెత్తివేసి యీక్రింది 66 వ క్షాత్రమును
దెట్టుటకు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు తంగీకరించిరి
“వివిధ విషయములక్రింద తరగతులకు పనికివచ్చు పుస్తక
ముల బాధితము ప్రభుత్వమువారు తంగీకరించిన బాధిత ప్రదేశం
తరగతులకు పోయినట్లు బాధిత ప్రదేశములకు ప్రకటించెదరు. స్థానిక
సంఘములను, స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులను, ఆచార్యులను
నడిచి తగిన పుస్తకముల నెప్పరయకొనవచ్చును. నేనుతతోడను
గాక యితర పుస్తకములను, ప్రభుత్వమువారు బహిష్కరించిన వా
రే పాఠశాలలో నుపయోగించునూడదు. పాఠశాలలో నెదైన
పుస్తకము నుపయోగించవచ్చుననుటకు గాని, వల్ల కాదనుటకు
గాని ప్రభుత్వమువారికి యతికారముండును.

జెయిలుకుమిటి నివేదికము

1. ఇండియను జెయిలు కమిటీ నివేదికము xiii అధ్యాయములో
సంఘసభ్యులు కైదిలవిట్టి, మజీదుస్సలత్తులు,
మున్నగు విషయముల గూర్చి యిచ్చిన సలహాలను ప్రభుత్వము
వారు బాగ్యతగ్గఁ గొనించినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు
జెయిలుకు, యీ ప్రభుత్వమువారును, జెయిలు కమిటీ నివేదిక
యొక్క vii అనుబంధమును ప్రత్యేక పుస్తకముగ ముద్రించి
యీ రాజధానిలోని జెయిలు నూపరింపెంచెట్లు లండన్కి
పంపుట కుత్తవృత్తేరి. ఈ యాద్యగులు నివేదిక xiii అధ్యాయములో
చర్చింపబడిన విషయముల బాగుగ జదివి భారతాన
ధనములకు తగినవేరూ వరీతు చేయవలయును.

2. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచేపెని యీ ప్రభుత్వము
వారు నిపుణులగు వైద్యకాన్యులు నిబ్బంది నియమించుట ఆవ
సరమని తలంచుచున్నారు. అది ఆలోచనలో నున్నది. కాని
కాన్యులు నుటగొనని అట్టి మనో వైకల్యముగలవారి కొక
ప్రత్యేక పాఠశాల నుండుట యవసరమని ప్రభుత్వమువారు
తలచుచున్నాడు. ఈ పాఠశాలకు, తప్పజేరి కుత్త వార్లు
ను 1920 మద్రాసు బిల్లు చట్టము iv క్రింద వచ్చు పిల్లలను
కావచ్చును. ఈ పాఠశాలలో మనో వైకల్యము గల పెద్ద వార
లకు గూడ ప్రత్యేక కాళముండ వచ్చును.

(3) మిగిలిన యెండు అంశముల నమలులో తెట్టుటకు
క్రిమినలు కానములో మార్పు జరుగవలయును.

(4) చెరసాలల యనస్పెక్టరు కేసరలుగారు వైతిక్యాన
ముల నాదరణలో తెట్ట సాధ్యాసాధ్యతలను జెయిల కలయును

(5) ప్రత్యేక విద్యాలముల ప్రారంభించిన విషయ
కొడగు ఫిపు కమాన్ నరుకు తెలుప బడును.

శేతశములోని సబ్బు ప్యాక్టరీ.

ఈ ప్యాక్టరీయొక్క 1920-21 లాభనష్టముల నివేదికము
వై ప్రభుత్వమువారిట్లు ఉత్తరవు జేసిరి.

అడిటరుగారు చెలిపినట్లు జగ్గులన్న నిడి పనిముట్లు
యేల అమ్మలేజో చెల్లించిన డబ్బుకు సోపరులు యేల సరిగ
జేసో వైకల్యగూడ వెలుప వలయును.

అప్యాక్టరీలో తయారయ్యెడి సబ్బుల ధరను మార్చెట్లు
ఇం వెలుపకుండ నెక్కువ జేయగూడదు ప్రస్తుతపు ధరలు
యేమియును తగ్గియుండలేదు, లాభము తగ్గిపోవుటకును, సబ్బు
లు తక్కువ తయారగుటకును కారణములను గూర్చి ప్రభు
త్వమువారు విచారింపి యదివరలో ప్రకటించిరి. అది అక్కాం
పెంట్లు కేసరలుగారికి పంపబడును.

[9-10-వ పేజీ తరువాయి]

యెట్టివో భారతదేశ గూడ నట్టికే. యుద్ధములన ఆందో
ళనానేక మలికెయింతును. టర్కీతో సంక్లిష్టమింతునొనరెయి
దల నిది కొంతతగ్గును. భారతదేశము హిందువునామోదీయ
కైస్తవువారి సంఘముల మధ్య న్యాయమును సరిగ్రహించుట
యందే మనబలబోన్సత్వము తిమిడియుండెను. ప్రపంచ ఆర్థి సి
తిని పు నర్చి రాగి యె నర్చుట కు జేసో వా సమా
నేతము జరుగును. ఆ సమావేశమున
ఒకభారతదేశానికి గూడవండును. రైలువేలు భారతదేశమున
తగిన్నట్లేపు ఇదిగూడ భారతదేశాన్నిత్వమునకు అటంకకారిగ
నున్నది.

పార్లమెంటు చర్చలపై భారతదేశగందలి అభిప్రాయ
ములు ఆధారపడియుండును. అందుచే చక్కసముయమున సభ్యుల
నావిషయమున హెచ్చరించుచున్నాను. భారతదేశముయెడల
మనవిధిని మనము కర్పింపవలెనంద నుండుటకు యత్నించు
చుంటిమని భావములు మన భక్తులవలన నమ్మినయెడల చాల
కోచనీయభరితములు సంభవించును. ఈ సంస్కరణములను
జనుప్రజలముగ నొనర్చుటకు భారతవిద్యాధికులకు వీలు కలుగ
జేయవలెను. అంగ్లజేతమున నూరు వత్సరములలో జరుగు మా
ర్పులు భారతదేశమున త్వరలో గలుగునను సూత్రమును బోధిం
చువాడు సత్యమార మగు అపాయకరసూత్రమును బోధించిన
వారగుదురు.

భారత దేశమున ప్రభుత్వాధికారము నిరూపకముగ స్థాపింప
వలెను. రాజప్రతినిధిగారు కాననాత్మకములు దేశమునకపాయ
కారియనియుదానినీత్రముగ నణచివేసెదమనియు ప్రకటించుట
మోదానము. అధికారస్థాపనకు భారతప్రభుత్వమువీరికొనుచ్య
లనెల్ల బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు రామోచించెదరు. భారతదేశమును
మనము వదలిపెట్టెనమనునసత్యవార్తను భారతాంగ్లదేశములందు
కొందరు ప్రచారము గావించుచున్నారు. ఇది చాల దుర్మార్గ
వార్తను మనకు ఎట్టిపనినీతి నెదుర్కొన్నను ఏమి వచ్చినకు
సార్వభౌమని స్వామ్యాభ్యుపహింపము నొక్కరి యేరియు
ప్రభుత్వమువారు తగ్గిపెంచెను భారతదేశమునందు మనయం
దుండజేత భారమును వదలుకొనుట అమానుషమును అవమాన
కరమును అగుకార్యము. మనము భారతదేశమును విడిచినయెడల
కేమనమో గాఢిగారు ఒక్క పదిలయేలమంది భారతీయుల
నైనను నోపిడులనుండియు నాశనమునండియు దప్పించి పారిం
పగలం? బ్రిటిషువారున్నను మలబారులో నేమి జరిగిననో
యాచిన ఈవిషయము తెల్లముగాగలదు. భారతదేశమును ఒకబాది
గ పరిగణించుటకు వీలు లేదు. బ్రిటిషుపాలనవలననే భారతదేశ
మున వికృత గలిగెను. తిరిగి బ్రిటిషువారు వదలిపోయినయెడల
అల్లరి, అకాజకము ప్రజలను.

కెన్యా భారతీయులు
చర్చిలుగారి పట్టుదల

కాశ్యపసభ్యులందు కళనలు వడ్డవుట్టుగారి ప్రశ్నకు
సమాధాన మిచ్చుచు చర్చిలుగారిట్లు నడిచిరి.

కెన్యా భారతీయ రాయబారగృహ వారునాతో సంప్రదింప
కొరిన యెడల వారితో కలసి మాటలాడుటకు నేను సంతోష
ముతో సంగీకరించెదను. స్వామ్యాభ్యుపహి వారి సమాన పౌరసత్వ
మాక్కుల తీర్మానమును ఆయా ప్రదేశములందలి స్థానిక పరిస్థి
తులను బట్టి వర్తింప జేసెదము. నేను చాలకాలము వరకు భారత
కార్యాలయమువారితో సంప్రదించితిని. నేను ఇటీవల నువన్యా
సమానము దెలిపిన యంశములు ప్రభుత్వము యొక్క
ఈ యెండు కాళుల కాన్యాంగ విధానమునకు ను
సమర్థముగ నే యున్నది. నేను చాలబాగ్యతగ్గ పరిశీలించి
నాయాపన్యాసము నొనరిగిరి. నేనింతను మంత్రదగ్గమువారిలో
పరిగ నీనిమయమై సంప్రదించెదను. స్వామ్యాభ్యుపహి సేమువారి
యంపన్యాసముల మూలముగ్రమున కన కులముగనున్న రా
న్యాంగవిధానమును కన్యాయందు వర్తింపజేయుట కెట్టి గొప్ప
ఇబ్బందియు నుండవలదు.

కెన్యాయందు భారతీయులును తెల్లవాను గాక మూడవ
పక్షమునకు జేరిన తద్దేయులు గలరనియు, వాసనవాసులపై
నియమింపబడిన ఈ నిబంధనలకు వారు విచారింపదగినయె లిం
టర్షన ప్రభువు నుడివెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 17-వ తేది

శుక్రవారము

భారతవర్షము:
బ్రిటిషుదృక్పథము.

భారతవర్షము గత మంగళవారమున హిందూదేశ వ్యవహారము గూర్చి జరిగిన చర్చను, ఆంగ్లేయ ప్రతికూల వ్యాఖ్యానములను గమనించినవారలకు, బ్రిటిషు హృదయ మింకను మార్పు జెందలేదని స్పష్టమగుచున్నది. హిందూదేశమున జనించిన అశాంతిని బోగోట్టు నిమిత్తము లాయడుజార్జి, మాంటాగూ ప్రభృతు లెల్లరును మోటుబలమున సాధనముగ నెంచి, కత్తిని బలిపింప బ్రయత్నించెదరు గాని, సంగతినందర్భములను గూర్చి దూర మాలోచింప నెత్తిరు. ప్రజాశయ నిరోధమువలన అశాంతి దగ్గునని వారు భావించుట జూడ, ప్రపంచచరిత్రయం దింతవరకు విఫలమయిన సిద్ధాంతమునే వారికిను పట్టుకు ప్రాకులాడుచున్నట్లు విదితమగును. స్వాతంత్ర్య శయ మేదేశమునందును నాయకుల నిర్బంధము వలన గాని, నిర్బంధ శాస్త్రప్రయోగమువలన గాని విఫలమయిన నిదర్శన వింతవరకు గలదా? కానిచో, హిందూదేశమునందు మాత్రము ఆ పాత మేల మరువవలయును? గాంధీని కట్టుడు కొట్టుడని, ఆంగ్లేయ ప్రతికూలు ఘోషించుచున్నది. గాంధీయందు హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము మూర్తి భవించియున్నది. గాంధీని కేవల మొక వ్యక్తిగ పరిగణించి ప్రయోజనము లేదు. భారతీయుల హృదయమలలో తాండవమాడుచుండెన్నరాజ్య భావము ఆతనియందు లేనవైయున్నది. గాంధీ మహాత్ముని స్థూలశరీరమును కాగ్రాగృహమున బంధింపవచ్చును. వైతోడుగు ప్రధాన మగునది కాదు. గాంధీమహాత్ముని ప్రజలు పూజించుటకు, నెలువలి ఆకృతి కారణము గాదు. ఆతని తార్కిక శక్తి కారణము గాదు. ఆతని యువన్యాస, లేఖనా సామర్థ్యములును, కారణములుగావు. గాంధీ మహాత్ముని శరీరమును బంధించినను, గాంధీమతమును బంధింప వలనుపడదు. శ్రీకృష్ణు సెక్కులని బంధించిన, శ్రీకృష్ణులు పలువురు రుద్రునించుటలు, గాంధీనిర్బంధముతో పలువురు గాంధీలు బయల్పడుదురు. గాంధీభావములు ప్రజలహృదయములలో నాటుకొని యున్నవి. వానిని వెక్కిరించుట ఏరికి సాధ్యము?

అందుచే గాంధీని బంధించినను, స్వేచ్ఛగ నుంచినను, గాంధీమహాత్ము డేయువ్యమునకై సమస్తమును ఆర్పణజేసెనో, ఆ యువ్యమును నశింపజేయుట మారుగ వెముమడుగు లకిశయము కనుపఱచును. గాంధీమహాత్ముని ఆరెస్టుజేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తల పెట్టిరినియు, తాముగూడ, ఇందుకు సమ్మతించితిమనియు, మాంటాగూగారు కామన్సునభిలో నెల్లడిజేసిరి. ఈసంగతి భారతీయులకు నిశ్చయముగ తెలియజేయవలెను, దేశమును దంట్లను ప్రబలమగు వదంతులు వ్యాపించియుండెను. వెక్కింగు కమిటీ తీర్మానము మూలమున ప్రభుత్వమువారు మహాత్ముని నిర్బంధమును ప్రస్తుతము మానివైచినట్లు, మాంటాగూ

గారు బలిగిరి. అసాయకరమును, న్యాయవిరుద్ధము నగు సంచలనమును పూర్తిగ చాలింపనియెడల, గాంధీని ఆరెస్టుజేయుట అవసరమగునని, మాంటాగూగారి తలంపు. వెక్కింగుకమిటీ తీర్మానమునకు, ప్రభుత్వమువారుగాని, తదితరులుగాని, ఎట్టివ్యాఖ్యానము జేసినను జేయవచ్చును. కాని, మహాత్ముని యువ్యమస్వభావమును గుర్తింపనివారికి, అందలిరహస్యము గోచరింపనేరదు. మహాత్ముని యువ్యమముయొక్క ప్రధానోద్దేశము ప్రజలకు స్వసామర్థ్యమునందు విశ్వాసమును పురికొల్పుటయే. సహాయనిరాకరణావలంబులు, తమయువ్యమును సఫల మగుటకు పదుల కృపాకటాక్షవీక్షణములపై నాధారపడి యుండు లేదనుట తథ్యము. తమయువ్యము నెరవేరుటలో ధర్మపథమును విడనాడకుండుటకు మాత్రము, వారు శ్రద్ధనహించుచున్నారు. శాస్త్రసాహిత్యమును, మహాత్ముని విరమించుటకు, ముఖ్యకారణము దేశము ధర్మపథమును తొలగింపజేయుటకేగాని వేరుగాదు. అంతియగాని తమఅరెస్టుకు జం గాదు. ఉద్యమా శయములపై విశ్వాసము తొలగిగాదు. ధర్మబద్ధమగు స్వరాజ్యోద్యమము విజయముగాంచునను నమ్మకము మహాత్మునికి ఏమాత్రము తొలగిపోవలేదని, రాబోవు యుగముఇండియాపత్రికకు వారు పంపిన వ్యాసమునలనే గ్రహింపవచ్చును.

మహాత్ముని అవలంబించిన ఉపవాస సత్యము చరిత్రరీతిగాను శుష్కింపజేసినను, అత్యుబలమును వెంపు జేసినది. ఉద్యమమునకు సూతనజనము నెసరినది. సూతన నిర్మాణకార్యక్రమమును దేశము నిండుశ్రద్ధతో కొనసాగించునని, శాస్త్రనోల్లంఘనమున కొక్క వ్యక్తియైనను బూనుకొననవసరము లేకుండనే, ప్రజల మనోరథము సిద్ధించునని, మహాత్ముని వ్యాఖ్యానమున దెలిపెను. ఉద్యమమునకు వెక్కిరింపజేయు సత్య, అహింసా ధర్మములకు భంగము వాటిల్లకుండునని, స్వరాజ్యము సుస్థాపితమగునని గాంధీమహాత్మునికి నిండు విశ్వాసముగలదు. ఈసంగతిని గ్రహింపనేరక, ప్రతికూలపక్షమువారు మహాత్ముని యజజడమునుచూచి, తాము వెనుకటిమార్గములందే నడువ ప్రయత్నింపవచ్చును. కాని, సత్యము త్వరలో బయల్పడకమానదు. మహాత్ముని యనుచరులు, ప్రభుత్వదృక్పథమును పాటించక తమధర్మమును నెరవేర్చెదరనుట నిశ్చయము. మహాత్ముని ధర్మనిరతిని ఆపకాశముగ నైకొని, పార్లమెంటుసభలో నెట్టి వ్యాఖ్యానముల నయినను, కావించవచ్చును. కాని, మహాత్ముని నిశ్చయమునకుగాని, దేశసంకల్పమునకుగాని, ఇందుమూలమున భంగము వాటిల్లుజాలదు. మహాత్ముని నిర్బంధమును తుట్టుతుడకు మానివైచినందులకు డెయిలీ కెలిగ్రాఫ్ ప్రతికయు, లండను టైముస్ ప్రతికయు ఇండియా ప్రభుత్వము వారిని నిరసించుచున్నవి. మీదు మిక్కిలి, మాంటాగూగారి వంటి వాడు, ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగ నుండగరని, టైముస్ ప్రతిక తెలుపుచు, తనరోమానలమును వెల్లిగక్కుచున్నది. మార్షింగు పోస్టు పత్రికాభిప్రాయ మెట్లులుండునో తెలిసియేయున్నది. వెస్టుమినిస్టరు గెజిట్టు ప్రతిక మాత్రము, గాంధీ ని సమయమున అరెస్టుజేయకుండుట భావ్యముగ నున్నదని తెలిపినది. రెండు మూడు సంవత్సరములక్రిందటనే గాంధీని నిర్బంధించి యుండవలసినదని, సర్. జాన్ సను హిక్కు గారు కామన్సునభిలో బ్రసంగించుచు పలికిరి.

సర్. జాన్ సను గారు సిజ్డోహం వర్ణములో జేరినవారు. వీరిటల ప్రసంగించుట వింతగాదు. వీరికి లా, ఆర్డరు లను పదములుతప్ప వేరుదైవము లేదు. లా, ఆర్డరునిన, ప్రజలను పీడించుట యని,

వీరిభావము. సర్. జాన్ సనుగారికి అభివృద్ధి యనలే పనికిరాదు. అందుచే, మాంటాగూగారి పరిపాలనమువలన ప్రస్తుతమస్థితి వాటిల్లెనను సవరణను, సర్. జాన్ సనుగారు ప్రతిపాదించుచు, నిర్బంధము లేమాత్రము చాలవని పలుకుట, వానిస్వభావమున కనుగుణముగ నున్నది. ఇట్టి పిచ్చియభిప్రాయములపట్ల సయితము, యూనియనిస్టు పక్షమువారు హర్షము జూపిరి. జాన్ సనుగారి సవరణకు 64 గురు అనుకూలముగ వోటుజేయుట జూడ, బ్రిటిషు పార్లమెంటు ఎట్టి యధోగతికి వచ్చెనో తెలియగలదు. జాన్ సనుగారి సవరణ యోడి బోయి, నెలదుల కెవరును సంతసింపబనిలేదు. వారి సవరణకు ప్రతి కూలముగ ప్రసంగించిన, మాంటాగూ లాయడుజార్జి ప్రభృతుల ప్రసంగములకును జాన్ సనుగారి ప్రసంగమునకును దృష్టాంతమునందు విశేష భేదము గనుపించదు. మాంటాగూగారు యూనియనిస్టులను సంతోషపెట్టుటకు గాబోలు గాంధీని, ఆతని యువ్యమమును దూషింపదొడంగిరి. తాము ప్రభుత్వాంతరముగ ప్రసాదించిన సుస్మరణము తెలుల పనిజేయునో ముందెన్నడో పరీక్షించిగాని, రెండవ యంతరమునకు బోవ మీలలేదట. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమునండి వెడలిపోవ రనియు, ప్రపంచములో కెల్ల దృఢనిశ్చయములగు బ్రిటిషువారిని ధిక్కరించినచో, వారిధిక్కారమును రూపుమాపుటకు తమ యావచ్చుకొనెల్లను వినియోగించెదరనియు, మాంటాగూగారు భయపెట్టుట స్వీయగౌరవమునకు గాని, స్వపక్ష గౌరవమునకు గాని తగియుండలేదు. ప్రజాశయములను సఫలపరుచుటకు మాడుగ, భారతీయుల గూర్చి ఇట్టి పరుష భాష నుపయోగించుట, మిగుల శోచనీయము.

స్వయంనిర్ణయనూత్రమునుగూర్చి కొంతకాలముక్రిందట పలుమరు ప్రసంగించిన బ్రిటిషు మంత్రు తిట్టి, సంకుచితాభిప్రాయములను వెల్లడించుట, వారి సంకుచిత హృదయమునకు నిదర్శనమగుచున్నది. ప్రధానమంత్రి యగు లాయడుజార్జి గారు జాన్ సనుగారి ఖండనమును పోనాడి, మాంటాగూగారిని సమర్థించినను, భారతదేశమున జరుగుచున్న సంచలనపు ప్రాముఖ్యమును గుర్తింప జాలక బోయెను. తుర్కీ సమస్య పరిష్కారావశ్యకతను లాయడుజార్జి గారు ఇప్పటికయినను గ్రహించినందులకు సంతసింపవచ్చును. కాని, రాజ్యాంగ సుస్మరణముల లోమార్పుగూడదని లాయడుజార్జి గారుగట్టిపట్టుడల జూపుచున్నారు. భారతీయులు పార్లమెంటుసభవారి పరీక్షలో నెగినవిమ్మటగాని, మరికొన్ని సుస్మరణములను ప్రసాదించుటకు, వీరు అంగీకరింపరు. ఇంగ్లండులో అనేకతాబ్దములకు కలిగిన అనుభవమును హిందూదేశము ఇంతత్వరలో సంపాదించుటకుర్ల భమని వీరియుజ్జేశము. ఇంగ్లండు దేశము చాటినయంతరముల నన్నిటిని ప్రతిదేశమును చాట వలయును కాబోలు! ఇంగ్లండు దేశము మొదటినుండియు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నది గాని పారతంత్ర్యము ననుభవించుటలేదు. స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెడి దేశములలో ఎప్పుటికిని మార్పు గలుగుచునేయుండును. స్వపరిపాలనము సయితము ఎన్నడును బెరుగుచునేయుండును గాని నిలుకడగ నుండదు. భారత దేశము ముందుగ పరాధీనస్థితినుండి విముక్తి బడయగోరుచున్నది ఆస్థితి దొలగి, దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించుచో, ప్రజాపరిపాలనము ఉత్కృష్ట స్థితికి వచ్చుటకు ఏండ్లు పూండ్లును పట్టిన పట్టవచ్చును.

మహాత్మా ని ఉపవాస దీక్ష

నిరాకరణోద్యమ విజయము

ప్రజాశక్తి సిద్ధినిశ్చయము.

మహాత్మా ని విశ్వాసము బలపడుట.

గాంధీ మహాత్ముడు

గాంధీ మహాత్ముడు నిన్నటి నాడు ప్రచురించిన అంశం గురించి యావత్ ప్రజలకు పండిత యాచార్యులను జూరగా యింతగా ప్రతిపాదించి గ్రహించుచున్నాము:—

భగవంతుడు నా కంటే మౌనంగా ఉన్నాడు. మూడవ మారు ఆశున నన్ను మండించెను. కాంతి కానోల్లంఘనమునకు పరిసర సత్యము, అహింస దేశమున ప్రతి యుద్ధలేదని భగవంతుడు తెలుపుచున్నాడు. కానోల్లంఘనము సామ్యముగ నుండ న ల యు ను. సత్యము, వి న య ము, ప్రేమ వ్యాపించి యుండవలయును. అంతిమ గానయెన్నడును దౌర్జన్యము, ద్వేషములకు తావుండరాదు. రాజకీయ అంధోళి నము ప్రారంభమై పును 1919 న సంవత్సరమునందు భగవంతుడు నన్ను మండించెను. అహింసాదాతా, పర్యగం, భేదాపట్టణములు తప్పునట్టివి. అమృతము, కనూరునగరములనుగూడ తప్పునట్టివి. నే ప్రాంతీకచింతలను మానుకొంటిని. హిమవత్సర్వకములకు దుష్పరిగణనము చేసినది వెల్లడించెను. భగవంతుని

భారతీయులు తమకుము దేశమునకు స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గొరుచున్నారు. దేశము నావరించిన పరాధీనత తొలగవలెననుచున్నాము. భారతదేశపు యునికి కిషి ముఖ్యవనరము. ఈ సంగతిని, మితవాదులు సయితము అంగీకరించుచున్నారు. పరాధీనత ననుభవించుచు, దేశము స్వపరిపాలనాభివృద్ధి గాంచుట కిట్లు ప్రస్తుతసంస్కరణము లీ సంగతిని తేటపరుచు చున్నవి. లాయడుబార్డిగారి పోలిక ఈ దేశమునకు సరిపోవదు. హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే జడయుటయే, ప్రథమాంతరము. ఆ విమృటగాని, సమగ్ర దేశాభివృద్ధి కవకాశముండదు. హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారినలంబించెడి నిర్బంధచర్యలకు చేయూతి సేసగుటకు లాయను బార్డిగారు బద్ధకంకణులైరి. హిందూదేశమును తాయడుబార్డిగారు బ్రస్తుగ భావించుచున్నారు. తాము విశ్వవిఖ్యాత, హిందూదేశము అరాజకమునకు నిలచు మగునని, వీర్యుద్దేశము. హిందూదేశములు నింకను బహుళాంగ భావించుటకు వీలు లేదనియు, బ్రిటీషు పరిపాలనమువలననే హిందూదేశమునకు నైత్యముగది రెననియు, అది తొలగిపోయినచో హిందూదేశము విచ్ఛిన్నమగుననియు, లాయడుబార్డిగారు అధికారవర్గము తెలిపెడి మామూలుసిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించుచున్నాడు. బ్రిటీషు దృష్ట్య మిటులున్నది. హిందూదేశమునందు జాతీయభావము, బ్రిటీషురాకకు పూర్వమే వ్యాపించియుండెనని ఎండగుదెలిపినను, ఆసంగతి చెవిటివారిముందర శంఖునూదినసామ్యమున బణినించుచున్నది. ప్రస్తుతపరిస్థితులబట్టి బ్రిటీషుసార్ల మెంటు సభ బేదార్యముగ ప్రవర్తించుచు నమృతమునకు అవకాశ మేమాత్రములేదు. ఇందుచే భారతీయులు తమపైతామూఢావపడియుండుట ముఖ్యవనరము. కరతలాపక మగుచున్నది. నిర్బంధములను వారు సరకుగొన నవసరములేదు. సర్. జాక రిసుగారు కామన్వెస్థలో దెలిపినటుల, గాంధీ స్వేచ్ఛగ నుంచునప్పటికన్న గాంధీ నిర్బంధమున నున్నపుడు, మిక్కిలి శక్తిని కనుపరుపగలడుటకు సందియముండదు.

తునియెడుటను మానవునిమెదుటనుగూడ నేను ప్రముఖులైతిని. నువ్వీ కానోల్లంఘనము మాత్రమేగాక నాస్వంత్రమునకత్యాగ్రహమును సయితము మానివైచితిని. ఏమట్లు భగవంతుడు బొంబాయి సంఘటనములవ్యాధి భీకరముగ నన్ను మండించెను. నవంబరు 17-న లేచిన బొంబాయి ప్రజలు జేసిన దుర్భరములకు నన్ను సాక్షిభూతునిగ భావించుచున్నాను. ప్రజలు సహాయనిరాకరణోద్యమ పక్షముననే పని చేసిరి. బ్రిటీషులకు తక్షణమే ప్రాంతీకపరిపాలనను సమర్పి. సాత్వికకానోల్లంఘనమును ఆ సమర్థమున విడిచివేసి నటుల ప్రవర్తించితిని. 1919-న నయిదునెలల నాకు అవమాన మధికముగ గల్గెను. కాని నా కది మంచి నే చేసెను. భారత జాతికిగూడ అందువలన మంచియే గల్గెను. కానోల్లంఘనమును విడిచివేసి నటుల పరిపాలన హిందూదేశము సత్యమునకును అహింసకును, ఆంధ్ర గిన్నియు. కాని మిగులకఠినమగు అవమానము నాకొకను సంపాదించి కలిసియున్నది. మద్రాసుపురము నన్ను మండించెను కాని నేను వివేకవంతి భగవానుడు మాత్రము చారిత్రాధిపతిగా స్పష్టముగ బ్రకటమిగుల ప్రారముగ పరిపాలన పోలికను కాన్వేసి బిలులు ప్రజలకు మిగుల అప్రమాదులైరిన నాకు తెలిసినది. ప్రజలకు అటంకముపుచ్చున పోలిక ఇనాస్పృహగారిచ్చిన వాగ్దానముకు పట్టరేకముగ పోలికవాడు ప్రకృతిచి ప్రజలయూరేగింపు నడచినవిమృట వెనుకబడినవారిని తట్టి వారికి నిరోధము గల్గించిరి. అంతట వీరు సహాయమును నడగాముండుట వెదలినప్రజలు వెనుకకు దికి గి నచ్చిరి. పోలిక వారంతట అన్నివర్గములను విడిచివేసి నన్ను మును ఆఖరుకాగానే వారు కానాకు సుతీరముగ కెల్గిరి. ప్రజలంతట కానాకు నిష్పండించిన నాకు సమాచారము దెలిసినది కానాకుండు బుద్ధివంతైన పోలికవాడు ప్రాణములతో అప నెంపలకు రాగా ప్రజలచే పధింపబడిరి. వారి కేరములు మంటలలో నేయబడెను. సహాయనిరాకరణము నిష్పక్షభలులైరికి యావధలలో ప్రమేయములేదని తెలుపబడిరి. పోలికవాడు నిర్బంధములను అగ్రహమేగాక బ్రతిల్లులో వారు చేసెడి దురంతములు గూడ ప్రజలను ప్రేరేపించెను. ఎట్టి అప్రకాశాణ మున్నును చమయితే ప్రజల దయకు పాశురైనవారిని కధించుట కాంధములేదు. హిందూదేశము అహింసను అవలంబించుచు, అహింసామార్గముల మూలమున స్వాతంత్ర్య రాజ్యమును పొందగోరుచున్నపుడు, తీవ్రప్రహారాలనున్న ప్రజలు దౌర్జన్యములకు గడకలట అశుభనూచకము. బ్రిటీషుల దౌర్జన్యములకు కాననాతికరణముభగవంతుని దయవలన విజయముగొందు ననుకొనుడు. బ్రిటీషుల విజయము బొంబాయి పరమగ్ర ప్రభుత్వమువారు తమయధికారము బిప్పుగింక రనుకొనుడు. అగ్రహారాలను గలుగగనే దుర్భాగమున గావించెడి దుండగీత్రము యెవరు వశపరచుకొనగల్గును?

అహింసాసాధనము మూలమున స్వపరిపాలనమును, బడయూహ ముందుగ దేశమునందలి దౌర్జన్యశక్తులన్నిటిని పశ్చాదుకొనవలయును. హిందూదేశమందలిమండగీత్రమున కశతమకొనినపుడే దౌర్జన్యహిత సహాయనిరాకరణములంబులకు విజయముగల్గును. దీనియర్థమేమి? దుండగీత్రమునందును, సహాయనిరాకరణోద్యమము కొనసాగుచున్నంతవరకైన దేశాభిమానములేగాని మతభేదాలేగాని దౌర్జన్యచండలమును కట్టివెట్టవలయును. అందుచే చేతచారాలూ జరిగిన భూమి రవిపాదము నన్ను వెంటనే మేల్కొల్పితిని. రాజ్యసరినిధిగాకి మీరల వ్రాసినశ్లోకము వారిప్రత్యుత్తరమునకు మరల బంపిన జవాబును ఏమయ్యెనని నైతానునడుగుచున్నది. ఈ యవమానము భరించుటమిగుల కష్టము. పర్యవసానము వారికి వెదకింపు లేఖనవాని బ

ర్జోలి ప్రజలకు వాగ్దానములన్ని మరునాడే వెనకకు మరలుట బిరికివారల లక్షణము. ఈరీతిగ నైతాను పలుకుట జూడ సత్యమును మతమును భగవంతుని సంకల్పము నిర్వాకరింపవలయునని చెప్పినటుల భావించవచ్చును. నాకు గల్గిన సంకల్పములన్నిటిని కట్టింపు విడిచివేసి ఇతర స్నేహితులకును దెల్పితిని. వారు మెదుట నాతో నేకీభవించలేదు. ఇప్పుడైనను వారిలో కొందరు ఒకానొక యోధవింపక పోవచ్చును. కాని నాయందు నాసహచరులకు మిగుల దయగలదు. నన్ను వాడుతుంచుచుండురు. అందుచే నాకష్టములను వారు గుర్తించి నా హేతువులను శ్రద్ధతో నాలకించిరి. ఇందలి ప్రజ్వలనము మర్కటకు కమిటిగా భాగ్యశాస్త్రముగ ప్రజలయెదుట నున్నవి. అవస్థ దనకార్యక్రమమునందును ఉత్తరములైక్రమము చేయుట గాజకీయముగ అనినకమును, బలహీనముగను గనపింపవచ్చును. కాని మతదృష్టితో జూచిన యిక్కార్య మెంతయు సంభావ్యము. నాకు గల్గిన అవమానములను నేనుచేసినదేమిదను నంగీకరించుటచే దేశమున కధికలాభము గలిగెనని సంభావన గుర్తుల బుడెలు ప సాహసించెదను. నాకున్న ముగిసము తెల్లను సత్యము అహింస మాత్రమే. నాకు మానవాళిమను శక్తి తెలియును లేవు. అట్టి శక్తులు నేను కొరత. సామాన్యమానవులందరినీ నేనును ప్రమాదమునకు లోకుచుండును. నే జేయు సేవనుం దేశికలోపములు గలవు. భగవంతుడు మాత్రము ఇంకవరకును నా ప్రముఖత్వముల నాకర్పించుచుండెను. లోపము నంగీకరించుట ఒకచిత్తున వంటిది. అది దుమ్ముకు దులిపి నేలను పరిశుద్ధము జేయును. నా లోపము నోవ్వకొనుటవలన నా కెక్కుడు బలము గలిగినటుల భావించుచున్నాను. ఉద్యమమునకు జూడ నిందువలన బలము గల్గును.

సత్యమార్గమును పీడిమానపుడెప్పుడును గవ్యస్థానమునజేరి యుండెదను. చారిత్రాధిపతులు, బ్రిటీషులకు సంబంధము లేదని తెలుపుచున్నాడు. చారిత్రాధిపతులు బ్రిటీషులకును పూనుకొనరాదు మాత్రమే, అహింసయు గలదని వాదించెడు. నా కీమయమై యెట్టిసందియమునులేదు. హిందూదేశమునందలి బ్రిటీషులు మిగుల కాలేకంకు లని నాయభిప్రాయము. కాని హిందూదేశ ప్రజలయెదుట బ్రిటీషు ఒక ముక్కునలే నుండును. ఇతరభాగములనుగూడ పూర్ణముగ తోడ్పడుచున్నగాని బ్రిటీషులయెల్లములు విషయముగాంచవు. హిందూదేశమునందలి రభాములందుండ దౌర్జన్యహింసా మెలగునపుడే బ్రిటీషు కాననాతికరణము కాంతముగ జరుగును. కుండెడు పాలలో ఒక్కవిషపుడుకొలసిన అది అపారయోగ్య మెటుల గాదో చారిత్రాధిపతులుచేటువలన బ్రిటీషుకాలము నికరమగునను. బ్రిటీషు హిందూదేశస్వభావము నెంతదెలుసో చారిత్రాధిపతులు అంతగనే తెలుసును. చారిత్రాధిపతులు దంతము, దేశస్వభావతీతమైనవి. నిష్పంధములు కొనసాగుచోట్ల మానసికముగ గాని చారిత్రముగ గాని దౌర్జన్య మేమాత్రము లేదని నే నెప్పుడును తలచియుంటిని. కాని ప్రజలుగావించిన స్వల్పపు దౌర్జన్యమునకును, అధికారులలంబించెడి విపరీతపు దౌర్జన్యములకును సంబంధ మేమాత్రము లేదని నేనును ఇప్పుడును నుండ నమ్ముచున్నాను. 'యంగులు యిండియా' ప్రతీకలో ఈ సంగతిని పలు మాను చెప్పితిని. సుభిలను నిషేధించిన ప్రజలములలో వాని జరుపుట దౌర్జన్యమే నేను భావించెను. నేను జెప్పినదౌర్జన్యము, రాష్ట్రము రాష్ట్రముల పరుల నిష్పంధింపబడుచుండునను. కానోల్లంఘనమునందు ఉత్తర మేమాత్రముండరాదు. మాముగ బాధ ననుభవించుట కాననాతికరణము సంకల్పము గావించును. జానిపలిత ముద్భుతము. కొందరుదేశము మాత్రము లేవుక యుండునని నేను బలచితిని. ఆ సంగతి యిది గురించి నిర్ణయముల లో గూడ కాననోల్లంఘనము కొనసాగింపవచ్చునని గూడ తలచితిని. సంపూర్ణమున పరిస్థితులలో కాంతయగు కానోల్లంఘనము యెవరికిని కచ్చము గల్గి. పరమపరిపాలనకీ సలహా యాత్రయన్నము చేయుట మిగులసానుకరము చారిత్రాధిపతులకు ఇందుకు చిన్నాను. లేనినట్లునిట్టియులు గావించినచో హిందూదేశమెట్టి ముస్సీతి కాను నుండుకో తెలియుచున్నది. అహింసయుండి, హిందూను బహుమతరీతులగుచో సుగ్రహములు ముల్పి కాంతివారావతలమున స్థాపించిననకార్యక్రమమును మార్చవలయును. ప్రస్తుతమువారు రసభూమిలను కాంతగల్గు నను నమృతము ప్రభువంశవరకు యాత్రయన్నము సులభమగుదను. అనుమతిని బడయు. ప్రజలములలో ప్రవృత్తినిర్వోగముల ఎంతటి అగ్రహారాలమును కలిగించినను ప్రజలు సమర్థి కానోల్లంఘనమును ప్రారంభింపకుటకునట్లు మనము శ్రద్ధతో గమనింపవలెను.

ప్రస్తుత స్థితిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రభుత్వం భూసంస్కరణలు గురించి ప్రణాళిక చేసింది. భూసంస్కరణలు ఇంజనీర్లు కాంట్రాక్టర్లు సహజంగా ఉన్నాయి. సరిగ్గా పరిపాలించబడలేదనియు, స్వచ్ఛమైన కాకపోయింది. ప్రభుత్వమునందును కాంట్రాక్టర్లు సంఘములు ఏర్పడి పనిచేయడంలేదు. కొన్ని గ్రామములలో నున్నను తగినంత పనులు చేయలేదు. కాంట్రాక్టర్లు సంఘము వారి సహకారము సరిగ్గా అందుకొనలేదు. కాంట్రాక్టర్లు సభ్యుల పట్టికలు కూడా ఉన్నాయి. సభ్యులకు ఎక్కువ యంతరంతో తోచింది. 1922 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల నుంచును, యీ సంవత్సరమునకు ప్రతిసభ్యుడును పట్టికలో నైన 4 అకరాల నందాన 25 ను చాలించి పట్టించునట్లు. ప్రజలను కలం తీసుకుపోయినందు చేర్చుటలో నిబంధనలు సరిగ్గా పరిపాలించలేదు. చాలంటిల్ల సంతకమును చేసి ఇచ్చినట్లునైన ప్రమాణపట్టికలు దుర్మయములు పన్నితని వారు నెరవేర్చలేదు. వారు చేతి వ్యక్తులకు మాత్రమే పట్టించి భరించని బంధనైన సరిగ్గా పొందుటలేదు. అప్పుత్యుల యన పాదార్థమును కలంటిల్లలో పొందుటలకు వారందరను ఇంకను బాధించుచున్నట్లు. దౌర్జన్యకరం కనునంది ఎల్లరును ఇంకను విముక్తులకాలేదు. ఈ కలంటిల్ల చే సాలకు పోయినంతమాత్రమున మాత్రం స్వరాజ్యము లభించుచున్నది. పరిశ్రమగుభిలాభముననుకూల పరిచేటట్లుగా విశ్వాస పీనులకు ప్రభుత్వ సేవలకు సామ్య నియమములు మన్నించుట కాని చేపాడు. విశ్వాసమును కలవారయ్యగూడవలయు. కొందరు పాపములున్నారని. మనలో వరికొందరు బుద్ధివంతముగ సామ్య చేయుచున్నారని. ఇందు దౌర్జన్యవిరహితులగు నందరేదనియు, యుండుదలచు కొన లేదనియు స్పష్టముగ ఎట్టి యాంక్షయు కొందరు చాలంటిల్ల కక్షలులలో చేరుదురు. ఈ రీతిగ అసత్యవాదుల ప్రభుత్వమును నిందించు మనముకూడ అసత్యవాదుల మగుచున్నాము. సత్యమునకు దౌర్జన్యరాహిత్యమునకును కేవలము పొట్టుమాటలతో విశ్వాసము మోపినంతమాత్రమున మనము స్వరాజ్యమును ప్రజేక్షించుటలేదు.

మొదట చేరాల్సివచ్చినది భూమిని జరుగుటకు సమర్థి అట్టిల్ల భూమును నిర్దేశించుటయు, అట్టిలేకము నడంచుటయు అట్లగునందు. దుర్జయము లింకను ఇంకా పనిచేయలేదు. చాలంటిల్ల అట్టిల్ల భూములను తప్పనిసరి అయినది. తాత్కాలికము. అట్టిల్ల భూమును విరమించుటలకు కాంట్రాక్టర్లు సభ్యులగు స్త్రీలును పురుషులును సహకారము కాకుండుటయు కాక జాతీయపాదార్థమునుండియు అస్తిరత్నభారమునుండియు విముక్తులగుచునని నేనాశించెదను.

ఇప్పుడు మనకు పరాజయముగాని, పరాభవముగాని ప్రతికర్షలు లేవు. ఇప్పుడు సరిగ్గా. మనము చేసిన ప్రమాణమును తప్పి దైవముపట్ల పాతక మొనరించుటకంటె మనము దుష్టులుల మరయు భీరుల మరయు నిందింపగలము. శ్రేష్టము మన అత్యంతముల మన మనత్యవాదుల మగుటకంటె ప్రజల కంటికి మనమనత్యవాదులవలె కనబడుట కొరకు సత్యము మనకు లాభకరము.

చాకిరాబాద్ ప్రజలు చేసిన భూమి దౌర్జన్యములకు ఎంత ఆభ్యంతరముగ నైనను నేనేకారణభూతుడ నగుటచేత ఉత్తరమున ప్రభుత్వం చేయుచున్నట్టి సమర్థి అట్టిల్ల భూముల సామ్యకర్తలు పన్నితని కాత్కాలికముగ విరమించి సంకల్పమున ఆ ప్రాయశ్చిత్తము నాకు చాలదు. ప్రత్యేక ప్రాయశ్చిత్తములన నేను పరిశీలించి కావలయున్నది. నాకు సంబంధించిన నైతిక పరిశీలనలందు అత్యంతము మార్పు కలిగినను దానిని గ్రహించుటకు అర్హుల మంత్రకర్తని నేను భజించుచున్నాను. నా ప్రాధికారమున ప్రస్తుతము గోదరించుచున్నవాని కంటె, ఆ ప్రాధికారమున గాభకమును సత్యసామ్యకాకములు విశిష్టము కాకతను. అందులకు మానసికసహకారముతో కూడిన కుమార్తెవాసముకంటె ఉత్తమమును పరిశీలించుట నాకు చేసేదము తేదు.

మానసికకావశ్యమును సమకూర్చునని నేనెరుగుదును. పట్టిప్రాధికారము చేయకపలకువలె ఎట్లు నిరర్థకము, పట్టి ఉపవాసముకూడ అట్లే నిర్వహించుటకు కలిగినదన మగుచున్నది. అట్టిలేకల కారణకర్తలు సంకల్పముద్ధి సాధనసూతములు కావు. అటుకావచ్చును స్వరాయుక్తముగు మంత్రపతకము కలన గాత్రము కల్పించుట కేవలం పరాజయమున కరీయు. కూడ పరిశీలించుకావచ్చును, గాని యీ రెండును కూడ అత్యంత పరిశుద్ధ మొనరించుటలేదు.

అటుకాక సంపూర్ణ అత్యంతకావశ్యమునకు కరీయునై అత్యంత పూర్ణాధికారమును బడయించుటను చేయటం ఉపవాసము ఒకటి ఆత్మభివృద్ధి సాధనములలో ఉత్తమోత్తమము. గాన ఈ విషయమున జాగ్రత్త నాలాగించి కేవల వారిభిలాషామిత్రమును పం

చా హోప వాస్తవమును ఏకీకరింప నొనరించుటకు నేను నిశ్చయించితిని. అయ్యది 12 వ తేదీ అదివారము సాయంత్రము ప్రాంతం ప్రైవేట్. 17 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రములో ముగియెను.

నేను చేసినది ప్రాయశ్చిత్తములలో ఇది అత్యంతమై నది. అట్టిలేకల కాంట్రాక్టర్లు స్థాయిసంఘ సమావేశము జరుగకలసియున్నది నే నెరుగుదును. ఈ విషయంకోపవాసము నా మిత్రులలో నెక్కడకు సంతాపకారణమునగునీకూడ నే నెరుగుదును. కాని దీనిని గొంతుకును మరకొంత కాలమువరకు వాపుటకునూడ నేను సమ్మతించుట క పోతిని. నా తోడి చేత సేవలను నావలె నుపసంపన్నుడని నేనుగోచరున్నాను. అట్టిలేకలను వారిలేదు. అట్టిలేకలనునకు వారు ప్రారంభము కాదు. అపాయకరముగ వ్యాధియని నిర్ణయించుటవ్యాధి సందర్భమున నైపుణ్యపీనుడని పరిశీలించుటకై తమస్వనిర్దేశాగ్రాహియందు నేనున్నాను. నేనా చికిత్సను కడులొననైన కలయును లేకున్న అధికముగ నైపుణ్యమును బడయినవలెను.

కాన నాటిటి ఉపవాసవలె మత్స్యకసరమును విధానమునకునాని ఇతరుల కందరికిని కార్యసంఘముకూడ నిర్ణయించిన ప్రజల అత్యంతభావ సమగ్రప్రాయశ్చిత్త మగుచున్నది. వానిని విషయమున ఆ ప్రాయశ్చిత్తము అట్లునైనది కాదు. వారు దానిని మనస్తాపకముగ నెవ్వరితోడో ఉపవాసమునల కలుగు ఫలముకంటె అత్యంతభీష్మమున శ్రేష్టమగు ఫలితము కలుగును. ననోవాక్యాంశకర్మలయందు దౌర్జన్యరాహిత్య ప్రత్యక్షము శ్రేష్టముగ నెరవేర్చుటకంటెను, అట్టిలేకలను ఇతరులలో కలుగజేయుటకంటెను శ్రేష్టమగును, అధికలాభకారము అగు ప్రాయశ్చిత్తము మరెవరియను లేదు. కాగ్రసంఘమువారు నిర్ణయించిన నిర్మాణవిధానానుసారము నాతోడి చేత సేవలందును మృత్యావాగ్ధులములను కట్టిపెట్టి కాంతముగ పనిచేయుచున్నారనియు, స్వరాజ్యసాధిక సత్య దౌర్జన్య రాహిత్యముతో ప్రధానపాతకము లను కాంట్రాక్టర్లు సాంప్రదాయమును చేసేయుట లేకున్న గాని అంతయును చక్కగ గ్రహించినవాని కాంట్రాక్టర్లు సంఘము గ చేర్చుచున్నారనియు, తమ కవి ముఖ్యముగ మరవిధిభావింది అను విషయము కొంతకాలము రాట్లు మునుపూచుచున్నారనియు, విశ్వరూపాంతర్యప్రధానక మగు నిర్మాణమును ప్రతిభింపునకు నెలకొల్పుచున్నారనియు, అప్పుత్యులనంబు పంకమసాదరుల ఇండ్లకు పోయి వారి ఇల్లులందు లను గ్రహించి వానిని నితీర్చుట యందును అట్టివారి బిడ్డలను జాతీయపాతకాలలో చేర్చుకొనుటకు ఆ పాతకాల మజమానులను ప్రోత్సహింపచుచున్నారనియు, చేతనునందరి అన్నిరకగుట స్త్రీలును పురుషులును, సమాన భావములతో కలిసి మెలిసి యందుటకు తగినసేవ చేయాలని సాంఘిక సేవ వర్తమును వారే స్వరమయ న్నారనియు, త్రాగు తులన సంసారమును గుల్లచేయువారి యిండ్ల కేగి వారికి నితిబోధ చేయుచున్నారనియును, గ్రామములలో మాత్రముకాక యథార్థ సేవచేయునట్టి పంచాయతీ న్యాయస్థానముల సేవచేయుచున్నారనియునామవినుటయు, కనుటయు నాకివారమున మామూలుభావముకంటె అధికముగ కట్టి నొకంగ జాలి యొందును. చేత సేవలకు ఇట్టి జేకారాధాకార్యములందు కర్తవ్య పనిచేయుట చేయి ఉపవాసములకంటె కూడ శ్రేష్టము కాన నానైగల అభిమానమోహముచే గాని ఉపవాసమునందు అత్యంతముగ ఆయుష్షిక కర్తవ్యమును రుద్రువుచేగాని, నాతోడి వారెవరును ఉపవాసవ్రతమునకు పూనుకుండురు గాక.

ఉపవాసము-తపము, ప్రాయశ్చిత్తము

అన్ని ఉపవాసములును అన్ని తపములును సాధ్యముగ సంశయరహితముగ నుండదగినవి. గాని నా ఉపవాసము తపమును ప్రాయశ్చిత్తమును కూడ నైయున్నది. ప్రాయశ్చిత్తము ఎల్లరుకు తెలియుటకుగా బరగజేసినది. అది నాకు తపము. నే నెవరినోచేయ గోరుచున్నానో, యెవరొకరు నేను జీవింపగోరుచున్నానో, ఎవరొకరు ప్రాణముల నశింపగోరుచున్నానో, అట్టిజీవీయులకు ప్రాయశ్చిత్తము. ఏమ కాంట్రాక్టర్లుసభ్యులు కావచ్చును కాంట్రాక్టర్లు సామ్యభూమిలవారై యుండియు, ముఘాత్తులముగ కాకపోయినను కాంట్రాక్టర్లుసభ్యుల సత్యమిచ్చిన పాపమునకు పాలైరి. తమజీవీయులను తోడిమనస్తాపము అగు ఆకస్మాత్తులను విశ్రవణ చేసినపుడు వారు నాపేరును స్మరించుచు నే ఆభార కృత్యము నొనరించియుండురు. ఇట్లు సామ్యకరము మూత్రమే శ్రేయశీలమగును. ఈ భారములను చేసినవాని కార్యాగ్రహణులను కేయవలెనని యయినను నేనుకోరజాలను కాని వారిని శ్రిన కాంట్రాక్టర్లు నియమిల్ల భూములను నకు నేను

కలిగిస్తామన్నట్లును పూనితనిని వారికి తెలుపగోరెదను. తాము పతితులమైతిమను చచ్చుతామునకు పాలగుజారు స్వయముగ పోయి ప్రభుత్వమునకు లొంగి నిజమును పూర్తిగ నొప్పుకొని కేతు ననుభవించదగునని నేను వారికి బోధించుచున్నాను. భూమి వరుసలలో ఈ భూమికార్యమును చేసినవా రెవ్వరో కనుగొనుటకు ఆచటి చేత సేవలను గట్టి ప్రయత్నము చేసెదననియుంటుంది. కనుగొని వారు స్వయముగ ప్రభుత్వమునకు లొంగిపోవునట్లు బోధించుటగాక అని నేనాశించును. ఆసాంకుట నాతోప చేతమును అంగీకరించినను అంగీకరింపకపోయినను స్వరాజ్యప్రయత్నమునకు వారు గొప్ప అభ్యంతరమును కలిగించినదియు బద్ధితయుద్యమమునకు అలగ్యమును కలిగించుటలన ఏఫలభిక్షి వారు సేవచేయుగోరొ అట్టి ఫలభిక్షి గొప్ప నష్టమును గలిగించి నాకని యును నేను వారికి స్పష్టముచుచున్నాను. అసహాయాద్యమును దౌర్జన్యమునకు ప్రయత్నమును, విషయముకూడకాదని వాత స్పష్టముగ గ్రహించకలెను. ఈ ఉద్యమము దౌర్జన్యసహితమును, ఎప్పటికైన దౌర్జన్యమును కలిగించునదియు కాకుండ చేయుటకు ఎట్టి ఉపవాసము నయిన, ఎట్టి శిక్షించిననై, ఎట్టి సంఘటింపనై, తణము నయిన, కడవరకు మరణమునైన నేను అనుభవించ సంసిద్ధుడను.

ఇప్పుడు చెరపాలలో యుండు వారితో కలిసి యీ ప్రాయశ్చిత్తమును చేసినను భవిష్యత్తుకల అవకాశము కూడ నాకిట్లును తేటపడ చేసికొనుచున్నాను గాన నేనీ ప్రాయశ్చిత్తమును బహిరంగముగ నొనరించుచున్నాను. ప్రస్తుతాంశము మరల దూరమైపోయినది. నిష్పంధకావశ్యములను రద్దుచేయుచునాని, చెరపాలలో నున్న వారిని వదలదని గాని ఇప్పుడు మనము ప్రభుత్వమువారిని కోర్కె అడుగుటకు వీలులేదు. చొరచొర భూమి కలువలన వారును మనమునుకూడ బాధ ననుభవించకలెను. మనము కోరినను కోరెన్నను యీ విషయములు ఆత్మైక్యమును రుజువు చేయుచున్నవి. పరిపాలకులతో కూడ ఎల్లవారును కత్తము ననుభవించజేవలెను. చొరచొర భూమి కలువలన ప్రభుత్వమువారి పట్టుదల మరింత మెండుగను. పోలికవారి సర్దులు మరియును ఆక్రమములగును. వాని కలన కలుగు దారుణ విక్షలచే ప్రజలనీతి మరి త పాడుగాక తీరదు. ఈ దారుణములు జరుగక మునుపు ఏనీతిలోనుంటిమా మరల నానీతిలో నికే, అట్టిల్ల భూమును విరమించుటలనను, ప్రాయశ్చిత్తము నొనరించుటలనను, మరల మనము పోవుచున్నాము. నిర్బంధకావశ్యములను కర్తవ్యములు, శిక్షితులను వదలివేయుట అని కోరుటకు తగిన నైతిక శిక్షాసమును అత్యంత పరిశోధనములనను గట్టికమిత్తువలనను మనకు లభించును.

ఈ దారుణపాతకాల ఫలితమును భవము పూర్తిగ గ్రహించుకొనినవో యీకావశ్యము వరముగా మనము మార్పు కొనగలగుదుము. భావమునందును కార్యమునందును సత్యమును దౌర్జన్యరాహిత్యమును పూర్తిగ ననుష్ఠించుటలనను, స్వదేశి అనగా ఇద్రువిధానమును సంపూర్ణముగ నెరవేర్చుటలనను మనము సమగ్రస్వరాజ్యమును నెరవేర్చుకొనుచుము. మనలో నొక్కరుకూడ అట్టిల్ల భూమునకు గడంగకనే భిలాభకు పంజాబు ఆక్రమములను తొలగింపగలగుదుము.

(అంగురందయా)

విర్రండు అల్లరులు

ఫిబ్రవరి 15: చా బెల్గానునం దీదీము తిరిగి వీధులందు పోరాటము జరిగెను. 20 మంది హతృలైరి. 60 మంది గాయములు తగిలెను.

భియిదీలను నడలుట

ఈవిషయము కొత్తిన్నగాడ పడవైదు మంది అల్లరులు జరిగెను కదలిపెట్టింది. చచ్చిల్లు గానినాచనవై అయిర్లందునది చాద్వతగావాలను పరిశీలించుటకు నిన్నుకొకరుగ నొక విచారణ సంఘమును నియమించుటకు క్రైముగు కొత్తిన్నగాడ సమ్మతించిరి.

విర్రండునుండి విశిష్టపటాలముల తొలగించు కార్యము తిరిగి ప్రారంభింపబడెను.

జాయింట్లు కమిటీ

కారణదేక వ్యవహారములను పరిశీలించుచుండుటకుగాన కామస్సుకరవాత 11 మంది సభ్యుల సంఘముకట్టి స్థాపించిరి. తభిల సభవారు తమ సభనుండి మరి 11 సభ్యుల ని సంఘమున చేర్చవలెనని తీర్మానించిరి.

విదేశ వార్తలు

భారత సమస్య - పార్లమెంటు చర్చ

హిక్కుగారి సవరణము

లాయరుగారి మాంటాగూ

ప్రభుత్వం సమాధానము

ఫిబ్రవరి 14:—సాగ్యభాముని యంత్రాపకమునకు సర్ హిక్కుగారికి జేరిన సభాసభలో ఈ సమస్యను ప్రతిపక్ష పక్షముల నుండి చర్చించినది.

సర్. డబ్ల్యు. బాయిస్ మహోదయగారు

సర్. డబ్ల్యు. బాయిస్ మహోదయగారు

ఈ సభాసభలో, మనకు మాంటాగూ గారిపై సమస్య ముఖ్యమైనది దెలియజేయుచున్నాము. కన్వెన్యేషన్ పత్రమువారి సమస్య ప్రతిపక్షములకు మాంటాగూ గారు లిఖించిన పక్షాద్దేశములతో భారతదేశమును పరిపాలించిరి. చెడ్డదైనప్పటికిని స్వతంత్ర్య పరిపాలనము, మంచిదైన నిరంకుశ పరిపాలనముకంటె సుత్తముమైనదని మాంటాగూ గారు చెబుచుంటిరి. నిరంకుశమైనదని మంచి పరిపాలనను భారతదేశమున కొరతగా ఉన్నదని కన్వెన్యేషన్ పత్రము వారు దలచుచున్నారు. సంస్కరణలను నేను నిందించుటలేదు. కాని ఆ సంస్కరణల ప్రసాదించిన వ్యవస్థలను మాంటాగూ గారు అతివాదులకు ప్రోత్సహించుచున్నారని, దేశమున అంతరంగికంగా తగు చర్యలు గొనలేదు. ప్రభుత్వములకు యంతరాళముగా తగిన ప్రజాసభలను పెట్టవలెనని జయప్రదముగను ఆనందము గను సాగెను. కాని ఆ ఆంక్షమునకు వెనుక అల్లములు బయలుపడెను. బొంబాయిలో మాత్రమే కలకత్తాలోను అల్లములు, భారతదేశమున దన్ని ప్రదేశములందును పట్టుల నిరాకరించుట యుద్ధవిరుద్ధముగా నున్నదని జరిగెను. ఖుషీలను వదిలిపెట్టరాదు. గాంధీగారిని రెండుమాసం వరకు ములకు పూర్వమే అరెస్టుజేసి యంతరంగమున (హార్బరు) ఇదివరకట్టుకేను నిరాకరించినవారి భుజములపైకనే మలబారు అల్లములను సంధించి మూడువేల ప్రజలమరణమును ఆధారపడి యున్నది.

ఇటీవల భారత కాపన సభ వారు మాంటాగూ గారిని నిందించెను. అతడు భారత అతివాదులతో చాలామందికి మాంటాగూ గారిపై యభిమానము గలదు. భారతదేశమున క్యే. హిక్కుగారు మాంటాగూ గారి విధానమును మోసపుచ్చుచుండి (యునియన్లు వారు) గత రెండువత్సరములందును అతడు మును 20 వేలమంది చంపబడిరి. కాని మాంటాగూ గారు భారతదేశమునందు ప్రభుత్వమున ఈ యన్ని మండినది రెండువేలమంది ఆరిపోవునది దలచి తప్పు విధానములను అనుసరించుచు ఈ మృతుల సంఖ్య చాలవరకు తగ్గియుండెడిది. ఇటీవలేను స్వపరిపాలనకు తగియున్నదా? చాల వత్సరములను ఈ యందు స్థితికి రాగలదా? (యునియన్లు వారు) ఇండియను సివిల్ సర్వీసు కాఫీ జేతమునకు చాల మేలగానూర్చెను. అట్టివానిని మాంటాగూ గారు భిక్షుమొనర్చెను. భారతీయుల తిగిపోవుచుండి ఈ కాఫీలోనికి ఆంగ్లేయులు తమ యావ్వలను ప్రసరించెను. త త ఇండియను సివిల్ సర్వీసు పోటీపరీక్షలందు తర అర్హులగు జనులైన ఆంగ్లేయులు ముగ్గురుమాత్రమే గలరు. పునర్నిత్యులైన పార్లమెంటు భగవదనకర్తలైన మాంటాగూ గారు తమస్థానమునుండి కదలినయెడల ఇంకను తరుణము మించిపోలేదు. (యునియన్లు “కదలిపో, కత్తిపో”) భారతదేశమునకు ఆంగ్లేయుల ప్రసాదించిన సాంకేతికత ఆంగ్లేయులు గర్వమునందుచుండిరి. భారతదేశము, ఆంగ్లే సామ్రాజ్య తారహారమునందు నాయకమణియని బ్రిటిషువారికిను ఎంచుచునే యుండిరి.

యాపర్లు గిస్.

యాపర్లు గిస్ గారు సమస్యను బలపరుచుచు నిట్లు నడిచిరి:—బ్రిటిషువారు గత కాలమునుండి భారతదేశమున గావించినపని యంతయు మాంటాగూ గారు భగ్నమొనర్చిరి. మాంటాగూ గారికిను ఉద్యోగమున నుండుట భారతదేశమునకు సామ్రాజ్యమునకును భంగకరము. మనము తిరిగి లా-ఆర్డరులను స్థాపించుకొనయెడల దానిని మాంటాగూ గారు ఆపని నిర్వహించువారరు.

మాంటాగూ గారి ప్రత్యుత్తరము

ఆండోల్ నా కారణములు

మాంటాగూ గారు హిక్కుగారికి ప్రత్యుత్తరముచ్చుచు నిట్లు చెప్పెను:—

భారతదేశపరిస్థితులు మనమును చాల నాందోళించుచున్న మాట సత్యము. బ్రిటిషువారు భారతదేశమునందు నలంబించిన విధానము వలననే అట్టిపరిస్థితులు జనింపలేదు. భారతదేశమునందు జాతీయోద్యమము చాలకాలము నుండి అభివృద్ధిచెందుచున్న సంగ్రామముయందును, లాయరుగారి విల్లుకగార్ల చే ప్రభోధింపబడిన స్వతంత్ర్య ర్షయశాస్త్రములు మొదలగు శూక్రములందులకు దోడ్పడెను. పోలందునై తిషియా, విద్వంసు, జేతములను గురించి జరుగుచున్న చర్యలగుడ సహకారులయెను.

స్వతంత్రసంస్థానములు పా

ర్లమొటులను స్థాపించుచున్నది. ఈ అభివృద్ధి భారతదేశమున కొంతవరక కాంతిని గల్గించెను కాని ఇదిపోచుచుండెను. గారు. ప్రపంచ అర్థికస్థితి భారతాందోళనా కారణములతో పోటిదీసి తే నేనెంత మాత్రము బాధ్యుడనుగాను. భారతదేశమునకున్న చాల అధికము. కష్టతల వెలుపల హిక్కుగారు ప్రజలు చాల దీక్ష వాడుక నుండిరి. భారతదేశమున పరిశ్రమలను వ్యవసాయమును అభివృద్ధిపరచుటయే తీసికొనియున్నాము. అందువలన ప్రజలు భవనంతులగుదురు. ఆంగ్లేయుల ముగ్గు వివాదము గూడ ఈ ఆంధోళనకు కారణముయెను. తుమ్ముగ్రీకు విరోధ మింకను సాచుచుండుట ప్రపంచ కాంతికి భంగకరముగ నుండెను. ఈ విషయమున భారతీయుల యాశయములను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచునేయున్నారు. భారత సైన్యముల ప్రయత్నముచే టర్కీ జయింపబడెను. అందుచే నీ సంధియందు భారతీయుల యాశయములను ఎక్కువ గౌరవింపవలసి యున్నది. తరువాత 1919 సం. పంజాబు విచారకర విషయములగుడ నాందోళనకు కారణ మయెను దీనిని మరచిపోవ నెత్తించుటకు మరెద్దయు జేయుటయు. ప్రపంచమునందలి సంఘటనల గూడ నీ యాందోళనా కారణములతో నొకటి. బోల్షివిస్టులు భారతదేశమున తమ యాద్యమ ప్రచారమునకు చాల ప్రయత్నించెను గాని విఫలమనోరథులే యీ ప్రయత్నముల వలనకొనిరి. భారతదేశమునందు పరిశ్రామికాభివృద్ధిగూడ నాందోళనమునకు దోడ్పడెను. ఎక్కువమంది పరిశ్రమలందు పాల్గొనగడగిరి. ప్రతిశ్రామికుల కష్టములు ఆండోళనాసహకారము లాయెను. పారిశ్రామికా సంఘసర్వాభివృద్ధియే ఈ కారణమునకు విరుగుదు.

సంస్కరణములు.

భారత సంస్కరణములు బాగుగ పనిజేయుచున్నవి. వీనిభావిస్థితిగూడ అభివృద్ధి సూచకముగ నున్నది. ఒకవత్సర కాలములోనే సంస్కరణల లాభాభావముల గ్రహింపబడెను. కాంతియతో కొంతకాలము వరకు వానిని పరీక్షింపవలెను. క్రాను కాంటియందలి తమతీవ్రత్వముల వేదనను భారతీయులు అనుభవించుచున్నాడు. ఈ విషయమును జాగ్రత్త విచారించవలెను. సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారి నిషేధములు తీర్చాలియటకు గాను జాగరూకతతో చచ్చించుచున్నాము. సామ్రాజ్య శ్రేయమునకుగా నిషేధములు సంతృప్తికరముగ తీర్చాలింపబడునని నమ్ముచున్నాను.

భారతదేశమున అధికారులు చాల ప్రకంపనలముగ జ్వలించుచుండిరి. కాని లండనునందు కూర్చుని భారతదేశమున లాఆర్డరులను కక్షింపబడుచు. భారతదేశమున కాంతిస్థాపనకుగా నొనర్చునలసిన విషయములను భారతప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించెను. భారతప్రభుత్వమున సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు సంపూర్ణమత్యము గలదు. అట్టి నమృతమునకు వారు దగియుండిరి.

గాంధీగారు-ప్రభుత్వము.

మదరాసు రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు గాంధీగారిని మలబారునకు వెళ్లనిచ్చుటకు సమ్మతించిరిని హిక్కుగారు నడిచిరి. అవును. ఈ విషయము భారతదేశమున కంతకును సంబంధించుటచే భారత ప్రభుత్వమువారి కిందు బాధ్యతగలదు. గాంధీగారిని కక్షింపుటకు గాను సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యోక్త్యము గలగింపుకొనినవారై యనర్హిము. గాంధీగారి నరెట్టుజేయుటయొక మొదల నట్లుకేయ వచ్చుననియు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు భారతప్రభుత్వమున కట్టి సమయమున తోడ్పడెదమని వాదన మొనర్చిరి. ప్రపంచమున గాంధీయద్యమును నందలి పిచ్చిరాజకీయముల గాంచి భారతీయులు దానిని విశాసించెను. అందుచే ప్రభుత్వమున గాంధీగారి నరెట్టుజేయలేదు. కాని గాంధీగారిపై చాల నుపద్రవ కరములను కార్యములు నొనర్చుచుండెను. అందుచే ప్రపంచమునకు వీనుకొను భారతీయుల ప్రభుత్వమువారికి రాజకీయ గల ప్రతిపాదులను మోస మొనర్చునలెను. గాంధీగారు అట్లనినదమైన ఈ ప్రపంచద్యముల నునుకొనిది గాంధీగారిని సుజేయక తప్పదు.

సివిల్ సర్వీసు

భారత సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగుల ప్రభుత్వమువారు సహాయ మొనర్చుట లేదనువార్త యనర్హము. రాష్ట్రీయ, భారత, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వములన్నియు సివిల్ సర్వీసు యాద్యోగులకు తమ కాత్యనిగ్యహామనందు సహాయ మొనర్చుచునే యుండిరి. కాని యాద్యోగి ఎట్టికార్యమునకైనను ఆతనిని నిందింపరాదను వాదన సరిగాదు. ఇండియ సివిల్ సర్వీసు కాఫీయందుపనిజేయుటకు ఏర్పాటుపడిరి. దీనినిబట్టి, తగినంతమంది ఆంగ్లే అభ్యర్థులు వచ్చుటలేదను నింద యనర్హమైనది. అవసరము వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వమువారి కివిషయమున క్రద్ధ విచారిం చెదను.

బ్రిటిషు విధానము

బ్రిటిషువారు భారతదేశమునం దగలంబియ విధానమును గురించి మాంటాగూ గారు నిట్లు నడిచిరి. భారతదేశమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్య హక్కులను నిలబెట్టుట కాంతిభద్రతలకాపాడుట, భారతదేశమునకు సామ్రాజ్యాంతర స్వతంత్రపాలనను పొందుటకు వీలుగలుగ జేయుట మాత్రమే బ్రిటిషు వారలంబించు విధానము. తీసికొనించు కొనెము వివరముగ దెల్పెదను. 1917 సం. మున ప్రకటించబడిన విధానమున కంటె వెనుకకు మరలుటలేదు. ప్రస్తుతము ఆ విధానమును మార్చుటకును విశాల మొనర్చుటకును పార్లమెంటువారు ప్రయత్నించుట న్యాయముగ కేను. ప్రభుత్వ సంస్కరణలను ఎట్లుపయోగించుకొనినది పరీక్షించి సంతృప్తికొనిన తరువాత గాని తిరిగి ఎట్టి సంస్కరణల ప్రసాదించునదియు వెలుప బాలము. సంస్కరణముగ నున్నదని పార్లమెంటువారు ఎంచిన యెడల తిరిగి సంస్కరణము లీయబడును. అట్లు గానియెడల నిషేధపడును. సార్వభౌమని పాలనముకొంద భారతీయులు స్వాతంత్ర్యము బడయవలెనని కోరినయెడల నందులకు ముఖ్యులను అను, రాజకీయములు దెలిసిన ఎన్నిక వార్ల శక్తివృద్ధిపరచుట, ప్రతిపక్ష అభిప్రాయములను సహించుట, అల్ప సంఖ్యాకుల రక్షణము, ఎట్టి సిటిలొనను బాధించుటను సంతరించు ప్రతిభను సంపాదించుట మొదలగు విషయములం దభివృద్ధి సొందవలెను. కష్టముల గణించక పోవుటవలన లాభములేదు.

కాని పార్లమెంటుచే ప్రసాదించబడిన ప్రధాన మెట్టుగు సంస్కరణలను జయప్రదముగ నొనర్చుట వైసనే భారతదేశాభివృద్ధి యాధారపడి యున్నది. సామ్రాజ్యమునందు భారతదేశమునకు స్వతంత్రపాలన వెనుక నావర్చుమును పార్లమెంటు వారెన్నటికైనను విడనాడుదురని నేను నమ్ముచున్నాను. బ్రిటిషువారి శక్తియుక్తులనే ప్రభుత్వ భారత సామ్రాజ్యము నిర్మింపబడెననియు భారతభావిస్థితి బ్రిటిషుసహాయమువైసనే యాధారపడియున్నదనియు భారతముగ వాల్చించినయెడల భారతీయులకు దెలియకజూనను.

భారతీయులు కొంతమంది సామ్రాజ్యమునుండి వీడిపోయెను. బ్రిటిషు పాలనా స్థాని ప్రభుత్వమువారు పట్టుదలతో స్థాపించెను. గత మహాసంగ్రామమున తేనికొరకు వేసకువేలు భారతీయులను ఆంగ్లేయులును మృతికొండెను అట్టి ఆంగ్లేయులందు భారతీయులు సమృద్ధిమంది బ్రిటిషు పార్లమెంటువారిచే నొసకబడిన కాని సంగీరించినయెడల నప్పుడు ఆంగ్లేయులు భారతదేశమునకు స్వతంత్రమయ్యును కాని స్వేచ్ఛనీయుదు. అరాచకము నీయును. అభివృద్ధినిచ్చును గాని శ్రేణ్యము నీయును.

సర్ చార్లెసు టెన్సెడుగారు భారతప్రభుత్వచర్యల నామోచినెద మని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించవలెనని కోరిరి.

మాస్టా తిరుగుబాటుకు భారతప్రభుత్వమును వారును మాంటాగూ గారును బాధ్యులు, ఓర్వయరుగాని దేయరుగానిని క్షీంచుటవలన నితరచ్చెనని చార్లెసు యేయుగారు నడిచిరి.

ప్రధానామాత్యుడు

తరువాత ప్రధానామాత్యుడిట్లు నడిచెను. భారతదేశమునందు పరిస్థితులు క్లిష్టముగ నున్నవిగాని భయపడరాదు. మనమీ పరిస్థితుల వెనుకొన గలము. కాని భారత స్థితిని పార్లమెంటువారు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారును జాగ్రత్తగా పరీక్షింపవలెను. ఈ ఆందోళనము శంకువత్సరములనుండియే వచ్చినదనుట వాచాల్యము. భారతీయులు ఆంగ్లేవిత్వవిద్యాలయములందు చదువుకొనుచుండిరి. వీరు పూర్వ ఆచారములను ఆధునికాచారములతోగలుపు ముందుటచే నిట్లు సంధించెను. వైవాహికాను వర్తత

[రెవ. పేజీని: మామము]

వాతావరణ స్థితి

1922 సం॥ జనవరి నెల 17-వ తేదీ శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గరిష్ఠ 24 గంటలలో	అత్యధిక	గరిష్ఠ 24 గంటలలో	గరిష్ఠ 24 గంటలలో	గరిష్ఠ 24 గంటలలో
విశాఖ నగరము	88.4	76.4	...	176.12	...
పోర్టు బ్లెయిర్	84.8	71.5	...	111.58	116.02
సిద్ధపుర్ ద్వీపము
దైవండు ద్వీపము	81.6	75.1	...	103.39	117.55
పొగారు ద్వీపము	86.0	71.6	...	71.77	67.66
గోపాల పురం	88.5	67.0	...	40.03	44.18
కోకాపురం	86.4	55.4	...	62.78	...
విశాఖ జిల్లాము	90.4	69.6	...	29.56	36.59
కాకినాడ	91.6	68.9	...	39.88	37.64
మచిలీ పట్నము	88.3	64.2	...	54.03	39.79
గుంటూరు	94.3	66.5	...	20.52	31.46
నెల్లూరు	90.6	68.4	...	38.46	36.09
మద్రాసు	86.3	67.3	...	52.39	49.60
కడపూరు	83.5	68.2	...	41.67	52.28
నాగపట్నము	84.7	71.9	...	38.95	53.66
పాంబట్	83.1	75.9	...	32.01	36.18
ట్రీ-కో-వరీ	87.1	73.4	...	70.61	...
కోళంబో	89.3	69.9	...	44.76	79.24
తిరువేంద్రము	85.4	74.8	...	59.02	62.21
కోచ్చిన్	89.4	76.3	...	102.76	112.24
కాలికట్టు	89.0	75.5	...	98.75	116.65
మంజూరు	91.4	76.5	...	126.76	126.33
మెర్కార	83.7	60.4	...	124.72	125.71
కాల్ వార్	83.5	73.2	...	93.53	120.63
లత్తిగిరి	85.6	73.7	...	102.15	...
బొంబాయి	83.1	73.1	...	86.02	71.09
హైదరాబాద్	92.4	66.1	...	31.71	30.84
రైలూరు	96.0	71.1	...	25.03	27.23
ఆంధ్రపూరు	95.8	66.2	...	33.05	23.86
బళ్లారి	96.5	68.7	...	27.13	19.87
కర్నూలు	98.3	69.3	...	18.47	25.74
కడప	97.8	71.3	...	37.56	30.79
హన్మంట్	90.1	60.5	...	32.45	35.12
బెంగళూరు	89.6	59.3	...	35.73	34.14
కోడయ కెలాట్	68.4	47.9	...	69.90	58.81
ఉడకమండల్	77.3	46.2	...	50.12	54.72
కోయంబూరు	92.3	67.0	...	22.89	21.53
యేలూరు	91.2	62.3	...	46.41	42.03
సేలము	96.1	65.4	...	46.39	38.79
తిరుచనాపల్లి	92.8	70.5	...	30.37	32.08
పనకొట్టె	91.8	70.1	...	32.30	34.76
మధుర	91.3	71.3	...	49.47	33.06
అన్ని స్థాని	29.66	27.40

సూర్యులు:—మేఘములు లేవు. వాయువు సందర్భిత తక్కువ దామాషాయైన ఉష్ణ మెక్కువ.

దక్కను:—మేఘములు లేవు. ఆర్ద్రత మామూలుగా నుండెను. రాత్రివేడిమి ఎక్కువ.

కర్ణాటకము:—మేఘము లాకమాదిగ గలవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. వేడిమి కొంచెము హెచ్చెను.

దక్షిణము:—మేఘము లాకమాదిగ గలవు. వాయువు సందర్భిత హెచ్చునుండెను.

బెంగాల్ ప్రదేశము:—మేఘములు దట్టముగ గలవు. ఆర్ద్రత హెచ్చునట్లు. రాత్రివేడిమి హెచ్చునుండెను.

మైసూరు:—మేఘములు స్వల్పముగ గలవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. రాత్రి పగటివేడిమిలు హెచ్చునట్లు.

పర్వత ప్రాంతములు:—మేఘములు చాలవరకు తక్కువ. పర్వత ఆర్ద్రత హెచ్చునట్లు. పగటివేడిమి ఎక్కువ.

బంగాళా ఖాళిమునందు వాయుభారము తగ్గెను.

ఎన్. ఆర్. హెచ్. సామూరు.

వాతావరణ వాస్తవ్యము మద్రాసు.

యువరాజు పర్యటనము.

ధిల్లీ, ఫిబ్రవరి 16:—నిన్న రాత్రి స్టేటువిందు అయిన వెనుక ధిల్లీ క్లబ్బులో ఘోష పాఠకు యువరాజు చూడ బోయెను. తరువాత స్టాన్స్ ఫు గృహమును సోయి రాలిన్స్ ప్రభుత్వం కేరాలు చేసిన వ్యవస్థను చూచిరి. ఈరోజు 12 గంటలకు పింఛనుదారులను సందర్శించెను.

ధిల్లీ పార్లమెంటు దివానులో జరిగిన దర్బారుకు ఆ సేతులు గొప్పగా కేటించిరి. ఈ స్థలమున నిరుపక వ్యాపార ప్రభుత్వ స్వాగతము జరిగెను. 2-45 గంటలకు యువరాజు గారును తరువాత 10 నిమిషములకు రాజ్యపరిషత్తును వచ్చిరి. సెంట్రల్ న్యూ లెగిస్లేషన్ వెనుక చాల స్వాగత ప్రత్యేకములు చదువబడెను. ప్రభుత్వ పత్రమున రాజ్యపరిషత్తు స్వాగతమిచ్చెను: యువ రాజుగారి నాహ్వానించుటకు మనముందర మించట సమావేశ మయినాము. చక్రవర్తిగారి ప్రతినిధిగా సేనాపతి నున్నాను గాన యీపని నా వైపు నున్నది. ఈ రోజు కార్యక్రమము భారతీయులకును చక్రవర్తిగారికిని గల ప్రేమను బంధముల నూచించును. యువరాజుగారు రాజకీయోద్యమముతో గాని ఏదేమువారినినీ సెరవేయటముగాని యిచ్చలేక రాలేదు. కాబోవు చక్రవర్తిగారు తన ప్రజల యాప్తికముల కనుగొనుట కిటకు వచ్చియుండెను. ఈవిషయము యువరాజు మొట్టమొదట బొంబాయిలో దిగినంతనే చెప్పియుండెను. ఆయన సంగతి ప్రజలు గ్రహించిరి. ప్రజల సంగతి ఆయన గ్రహించెను. చక్రవర్తిలకునికి పట్టయిన యీ ధిల్లీపురములో మనకు చక్రవర్తిపురుషుడు రాగా ఆయన నాహ్వానించుట చెప్పని విధియే బ్రోద్బలము చేయుచున్నది గావున భారతసామ్రాజ్యము తరపున ఆయన రాజును సేను మనఃపూర్వకముగ నాహ్వానించుచున్నాను.”

యువరాజు జిల్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను:—

“మీకందరికీ నామందములు. తామందరభేసిన మర్యాదను నాయనగారి కెరిగింతును. మానాయనగారు పురస్కరించిన యీముఖ్యపట్టణములో మా విసతాలగారు తెలిచిన సభల ప్రతి నిధుల వద్దనుండి యాహ్వాన మందుట నాకు కడు సంతోషము. సామ్రాజ్యము చాలవరదెలితో నాకీ సాయంకాలము స్నేహ భావము కుదుటపడిన నమ్ముచున్నాను. యుద్ధసమయములో మీ సహాయము మూలమున కలిగిన స్నేహముకంటె యెక్కువగ నిష్కడు సలహానింతును. యుద్ధసమయమునగాని శాంతి సమయమునగాని చక్రవర్తిగారు మీ నమ్మకముపై నాధార పడియుండగలరు. చక్రవర్తిగారు మీ సభ చాల యభివృద్ధి లాభికి రాగలదని నమ్ముచున్నాను. భారతీయోద్యమములు సభలవలన మీరు సార్వభౌమములతో స్నేహబంధముల నభివృద్ధి చేయుచున్నది నమ్ముచున్నాను.

సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులారా! తమతో గూడ నాకు చాలా స్నేహము కావలెనని గోరుచున్నాను. మీలో చాల మందిని నా పర్యటనముతో కలిసికొని ప్రసంగించియున్నాను. అందువలన రాష్ట్రీయ సమస్యలకాక కేంద్ర సమస్యలు గూడ నాకు చాలా యర్థమయినవి. యుద్ధానంతరమున ప్రపంచము నీ శాసనసభలన్నియు కష్టపడతేలే యున్నాను, బ్రిటీషు పార్లమెంటు సయితం మీకష్టములు పడుచునే యున్నది. ఇక మీకష్టము లింతింతయని వర్ణింపలేదు. ఈ దేశ వైశాల్యము, ప్రజా బాహుళ్యము మీకష్టము లధికము కేయక తప్పదు. క్రొత్త మార్గమున ప్రవేశించినదచుట సులభము కాబాలదు. అనుభవము గలిగిన యితర దేశములలోని సభలమాదిరి కష్టములను మీరు గూడ పడకతప్పదు. ఈ సభలలో జరుగుచున్న చిరస్థల సమర్థతను సేను గ్రహించియున్నాను. మీరు సరియైన మార్గమున నడచి భారతీయ ప్రజాసామ్రాజ్య మొనగూర్చుట గాకయిన దేవుని ప్రార్థించుచున్నాను.”

తరువాత దర్బారు ముగిసెను. వెంటనే యువరాజు స్టేటు తోటవిందుకు బోయెను. ఇక్కడ సమావేశమయిన ఘనలంపరి తోను ప్రసంగములు చేసి వారిహృదయముల నాకర్షించెను.

ఈక్రింది 15-వ తేదీన స్టేటువిందువద్ద రాజ్యపరిషత్తుగాని యువరాజునము:—

ఇప్పుడు యువరాజుగారి ఆయుధా రోగ్యము ముఖ్య ప్రార్థితము. యువరాజు యువకులైనను వారు సామ్రాజ్య సేవచేయువలెనని యుండుట మనకు తెలియను. ఆయన సిపాయిగా యుద్ధములో సేవచేయుట మనకు తెలుసును. యుద్ధములో జయమభివృద్ధి కావన చాలాసహాయముచేసెను. ఆయన గొప్పవేటగాడు. అంతేకాక పోలో మొదలైన యాట లద్ధుల ముగ నాడగలడు. ఈకారణములన్నిటివలన ఆయన సామ్రాజ్య

స్థానిక వార్తలు

పోస్ట్ లుప్రకటనము:—మారిషియను వెస్ట్ ఇండీయ మెయిలు యిదివరలో బెర్లిన్ లుల ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీనగాక మద్రాసు వెనరలు పోస్టాఫీసులో 19 వ తేదీన సాయంత్రము 6-55 గంటలకు కట్టివేయబడును.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:—1922 మార్చి 2 వ తేదీ గురువారము సాయంత్రం 4-30 గంటలకు సెనెటు మండలమున రెండవ పట్టప్రదాన సభ జరుగును.

మార్చి 3 వ తేదీన సాయంత్రము 4-30 గంటలకు సెనెటు సభ యిదివరలో ఆపివేయబడినది జరుగును. ఇదియైన వెంటనే సాధారణ సభ జరుగును.

తిరువల్లి క్లబ్బు సంగీతసభ:—ఆదివారము (19-2-22) సాయంత్రము 4 గంటలకు సెం. 1. వెంకటాచల చెట్టి వీధిలో సంగీత సభ జరుగును.

విద్యార్థి కృత్యముగారు గాత్రము, చాడప్పగారు జంత్రి ము, వుట్టసామయ్యగారు తలల.

శ్రీమంత్రి సాంప్రదాయ భజనసభ:—

ఈనెల 20వ తేదీ సాయంత్రము మొదట మార్చి నెల 1 వ తేదీ బుధవారము వరకును జరిగివున్న నారాయణ మొదటి వీధి 71 నెంబరు గృహముననున్న పబ్లిక్ లెట్టి సక్రమమునకు శ్రీమంత్రి రామదాసు స్వామివారి 10వ వర్షికోత్సవము జరుగును వెనుకటి వలె నే ఎల్ల వారును ఈ దార భావము తో భర సహాయము చేయుటకు ఈ ద్వీపము లకు విజ్ఞేయబడును ప్రార్థితులు. 20 వ తేదీన ఉదయం 10 గంటలకు ఆభిషేకము రాత్రి 8 గంటలకు భజన. 26 వ తేదీన సాయంకాలము 4 గంటలకు భజనగోష్ఠిలో యుర్రేగింపు మార్చి నెల 1 వ తేదీన మధ్యాహ్నం 10 గంటలకు బ్రాహ్మణులకు వీధిలకు సంతోషణ సాయంకాలము ఆరుగంటలకు తిరు వల్లి క్లబ్బు వెంకట స్వామివారుగారి సేవకచ్చేరి జరుగునని పోవటలు ఉమ్మడిరామయ్య కెట్టి గురుసామి కెట్టిగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

డాక్టరు బెసాంటుమ్మ శ్యాంగభంగము

బెసాంటుమ్మగారు సంయుక్తరాష్ట్రముల శబ్దానికి కమిషనరుగారికి, అవటి అయ్యకొ సభలనున్న, అట్టి మరె యితరసభలనున్న యే నామముల శిక్షియున్న సభ, లెనూరక సంస్కరణసంఘముతో కలసికొని ప్రస్తుతము క్రొత్త నిర్మించబడిన కాంగ్రెసు ప్రచార ప్రక్రియలకు ప్రతికారము నవసరము వచ్చినచో, గలసి పనిజేయవచ్చునని వ్రాసెను. పబ్లిసిటీ కమిషనరుగారు యివివయమును ఆసభల విచక్షణతో వదలివేసెను.

లక్ష్మీశిల్ప అయ్యకొ సభ కార్యనిర్వాహక సంఘమువే శములో ప్రస్తుతము బెసాంటుమ్మగారి నూతన సంఘసంస్కరణ సంఘముతో జేరుట యుక్తముగాదని తీర్మానింపబడినది.

(సర్వెంటుపత్రిక)

పర్యటనములో ప్రజాహృదయము నాకర్షించెను. ఆశ్రమచేత నిరుదేవతకి రాతేక పోయిరి. ఇప్పుడు మనలోనికి వారువచ్చియుండుట చాలా ఆనందకారకము. మూడుమాసములనుండి ఇండియాలో పర్యటన మొనర్చుచు తన కేతనలననే ప్రజాహృదయము నాకర్షించెను. ఇక పంబాబు, వాయవ్యపరగాజాల్య మాత్ర మాయన చూడవలసియున్న తరువాత కరాచీ నుండి ఇంగ్లాండు యాణ మగుదురు. ఆయన పర్యటన విశేష వృత్తాంతములను, వేర్వోనుట కిది యవసరము. కొంచెరు పొరపాటు అభిప్రాయాలై ఆయన పర్యటన మపజయ కరముగ జేయ ప్రయత్నించినను ఆయన పర్యటనము వలన బ్రిటీషు చక్రవర్తిగారికిని భారతీయులకును మధ్య ప్రేమాబంధము లెక్కువయినవని సేను నమ్ముచున్నాను. యువరాజు అధినివేశ కాజ్యము లందున్నను, ఇంగ్లాండు నుదున్నను, భారతదేశము నందున్నను సార్వభౌమని పూజాభావముతో చూచుచున్నారని కనుగొను చున్నాము. ఆయన ఆయురారోగ్య వంతుడగు గాక యని ప్రార్థితము

ముమ్మడివరము.

అదిపోయిన నుమారు ఒకమాసము కోసాలనుండి మా గ్రామములో పాలములలో నన్ను భాగ్యపు కుప్పలను నూర్చిన భాగ్యమును రాత్రులయందు రెండుమాడు వందలమంది సాయ భాగ్యములు వచ్చి పాలము భాగ్యములను భయపెట్టి సభ్యము వంతయు దోచుకొనిపోవుచుండిరి. ఇద్దరు ముగ్గురు రైతులకు చాలనవ్వము కలిగెను కాని అదిపోయి రెక్క రింతలకు పట్టుబడ లేదు. వారెవరోకూడ తెలియలేదు. మట్టుపట్ట గ్రామముల వారినికూడ పాలములలోనికి వచ్చి దోచుకొనుచునని భయించుచుండిరి. 11-2-22 తేదీనాడు రాత్రి 9 గంటల సమయమున నుమారు 5,6 వందలమంది పిల్ల పెద్దలతో కూడ నొక సంపన్న బ్రాహ్మణగృహస్థునింటికి వచ్చి లోపల బలవంతముగా చొరబడి యింటిలోనున్న యాభిరు సామగ్రిని ఒక పూతికపుల్లయైన మిగుల్కుండ దోచుకొనిపోయిరి. స్త్రీల యెంటిమీదనున్న వస్తువులను పిల్లల దగ్గనున్న దుస్తులసహితము నింపున విప్పించి తీసికొనిపోయిరి. కాని యెవరికిని అసాయము మాత్రము జరుగ లేదు. చివరకు చంటిపిల్ల పక్క వేసికొనుటకుకూడ మిగుల్కు సామగ్రి దోచుకొనిపోయిరి. ఆవాడే మట్టుపట్ట గ్రామములలో కుప్పలు దోచుకొనిపోవుచునని తెలియగానే కొంతమంది పోలీసు వారు అచటికి వెళ్లిరి. వీరనులోనున్న పోలీసు వారు తక్షణముగా నన్ను యదన కనిపెట్టి సుతూత ఒక గంటకాల ములో క్లిమితముగా నింటిలోనున్న సామగ్రినంతయు దోచుకొని పోయిరి. దోపిడిగాడు తమకు తోడు చిన్న పిల్లలనుకూడ తతి క్షియచేయుట కడు శోచనీయము. కుర్రవాండ్రు ఉడుతాభక్తి యనునట్లు తమ యభావక్రియ వినియోగించి చిన్న చిన్న సాతర సామానులను (దేసీసా, బిండ) మొదలగునవి పట్టుకొనిపోయిరి. దోంగిరిపెద్ద ఆస్తి సుమారు 8500 రూపాయలకు అంచనా చేయబడెను. 13 తేదీన కొంతమంది రిజర్వ్ పోలీసువారితో కలిసి యింకొకను వెళ్తుండగా గ్రామములోనికి విచ్చేసిరి. అధికారవర్తమువారు దోపిడిగాండ్రును పట్టుకొనుటకు విశ్రేయ త్తుములు సల్పుచుండిరి. అచటాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు వారు కాంతిపైసలను సంపుచున్నారని తెలియచున్నది.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతిమనుజునకు ప్రతిదినమును మిక్కిలి యుపయోగకరము. ఇది మామకొనుటకు బాధకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవసరములేదు. కులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప శక్తి కలుగుటకు పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు నజ్జు జడ్జిగారకు ఆదివారాయణ రావు పంతులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి "చాలా వాని తెలివితో గొరువానికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంశోధము కలిగించునని నానిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా శ్యామవిద్యాలయము.
చౌడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

ప్రదరాంతకము

స్త్రీలపాలిటి సంజీవి (3440)
గుణము లేదని నిరూపించిన వారికి
రు 116 లు బహుమాన మొసంగబడును.
ఈ కాలము నందంతటను వ్యాపించియుండు ప్రవరమునకు (కుసుమకు) మా యనుభవమునం దనేకులకు పరిపూర్ణాభ్యుదయము నొసంగిన నీ యపువధయును కొద్దివారు గొప్పవారు నుపయోగించుటకై సుసమగ్రు ధరకు విక్రయించుచున్నాము. ఇది శ్వేత, రక్త, హరిద్ర (పసుపు) నిల్వసావనులను తరువుద్ర కములను నిశ్చేదముగా కుదుర్చును.
వెల బుడ్డి 1 కి రు 2-0-0 లు. తపాలభువ్వలు ప్రత్యేకము.
Sole-Proprietor
Arsha Ayurvedic Pharmaceutical Stores,
COCANADA

మహారాజరాజేశ్వరి
రామచంద్రపురం డి|| ము|| కోర్టులో

వారంటు యిలాహ
O. S. 728 of 1918
వాది: మేడపాటి తమ్మయ్యగారు,
గొల్లలమామిడాడ.
ప్రతివాదులు: అవిడి వీరయ్య died వగైరా పూలపల్లి.
ఈ నెంబరులో వాదిపొందిన డిక్రినిబట్టి వేలం దరఖాస్తు చేసినారు. 2-వ ప్రతివాది అవిడి సర్వసారాయణ, 3-వ ప్రతివాది అవిడి పోతురాజుగార్లు యెన్ని సార్లు నోటీసులుచేయించినను ఆయనలు జరుగుటలేదు. తనభూ డిక్రి పెట్టాల్సి తనాల్సేలు నీరాస్తీ వేలపు నోటీసు నిమిత్తము 28-2-1922-వ తేదీకి నాయివా చేయబడినది. గతక 2-3 ప్రతివాదులు ఆ డిక్రిపాలు పున్నయెడల నడరు తేదీకి కోర్టువారితో వనవిచేసుకోవలెను. లేనియెడల పకోరుమందు తరువాయి గ్రంథముకు పుత్రువులు పొందబడును.
చేకపల్లి వర్షులు,
వాది ప్లీడరు.
[3459]

సగము వెలలు

- అపరూపగ్రంథములు
(1) వ్యవహారచంద్రిక రు 1-8-0
కర్త:—వి. నువ్వారావుపంతులుగారు. 8 అధ్యాయములు. 72 ప్రకరణములు. ఇందు నమస్త వ్యవహారములున్నవి.
(2) గృహవైద్యము రు 0-8-0
కర్త:—టి. లక్ష్మీకృష్ణగారు. ఇందునంట బోవకు వెల 10 రై నాభ్యుదయగుణ మిచ్చు మూలికావైద్యము.
(3) బొబ్బిలియుద్ధము
యూదు పుస్తకము రు 2-2-0
కొన్ని పుస్తకముల నిలవచే గొంచెము నలిగియున్నది. ముందు వ్రాసిన 50 మందికి మాత్రగ్రంథములు రు 1-0-0 మాత్రము. బొబ్బిలియుద్ధము రు 1-5-0 ల క్షయబడును. ఆధారిత్రిక చందాదారులకు మాత్రమే యీ తగ్గింపు వెలలు.
వలయువారు:—మేనేజరు:
కమలకుటీరము, కిరువలికే.డి - నందరాసు.

"REVIVAL OF HINDU DHARMA"

హిందూధర్మ పునర్జీవనము అను

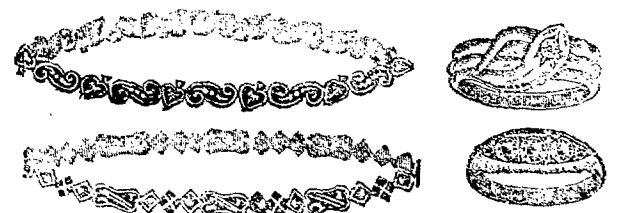
దీ ర యు వు

[అచ్చులో నున్నది] [వెంటనే దరఖాస్తుల సంపుడు.]
ప్రస్తుత కాలపు హిందువుల అల్పాచారములు హేతువులు. దీక్షాయువు నిమిత్త హిందూధర్మ నిబంధనలు. ఆచారములు ఈ కాలములో వేల పునర్జన్మ పెత్తుచున్నవో ఫ్యాక్టరీ బియ్యము మానిదంపుకు బియ్య ముపయోగించుట రాట్నముత్యపుట కలన తొమ్మిది విధముల చేతను స్త్రీలు అడ్డపాన ధరించుట వలన ఆరువిధములచేతన, మరియు విశోధకమును వినిధవియములవలనన, దీక్షాయువు ఎటుకలుగునో వివరింపబడినవి. [1744]
సమస్తజాతుల హిందువులు, స్త్రీలు, యువకులు, గ్రామశీనువాదులు చదువు టత్వసరము. తెలుగువచనము - కులభమగు - అమృతశైలి - క్లెజ్ - డెమ్మి - సుమారు 150 పేజీలు అగును. వెల రూ 1 ఒకరూపాయి; మార్చి 1-వ తేదీలోగా దరఖాస్తులు సంపువానికి రూ 0-12-0; పోస్టుభువ్వలు చేలు. వలయువారు: గ్రంథకర్త: కళా వెంకట్రామయ్య, బి. ఏ., బి. యల్. రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

అది వ్రేమయా లేక కృతజ్ఞతయా? పాతకా! నిర్ధారణచేయుము

భర్త: "ప్రేమసి నీవు కోరినది, యిదిగో"
భార్య: "ప్రేమా, నిజముగానా! నేను నమ్ముచాలను! మీరు నిన్ననే హారము చేయించెద నని చెప్పియుంటి. అప్పుడే నేడేవచ్చెనా? ఎంత అందముగా నున్నది! ప్రేమా, వరదనములు.
భర్త: "వస్తు, వస్తు. నాకేల వందనములు? అందరి కురు మిక్కిలి నమ్మకముగా మాట ప్రకారము నగలను తియారు చేసి యిచ్చు నట్టి ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి అందు కంపెనీవారికి వందనములు చేయుము.

క ర్మా గా ర ము
62 గోవిందపునామక్ వీధి,
బాటపురం - మదరాసు.
నగలకు మడింపుచేయబడును. ఉత్తరము వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.
ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి అందుకో, నగల వర్తకులు.
మదరాసు 25 చైనాబజారు కోడ్లవరకు మా ప్రదర్శనాలయమునకు విచ్చేయును.

రాజకీయ గ్రంథములు

1. మద్యకానము (ప్రతాపరెడ్డి) 0 10 0
 2. తిలకుగారి సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు 2 4 0
 3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 5 0
 4. వ్యతంత్రజీవితము 0 8 0
 5. ఆంధ్రమాది (రాజకీయ నాటకము) 1 0 0
 6. వ్యరాజ్యధ్వజము నాటకం 0 12 0
 7. వ్యరాజ్యరథము (నాటకము) 0 8 0
 8. గాంధీమహాత్మయము (నాటకం) 0 6 0
 9. గాంధీవిజయము నాటకం 0 12 0
 10. కలియుగప్రహార నాటకం 0 10 0
 11. వ్యరాజ్యధ్వజము " 0 8 0
 12. గాంధీగారి మౌందవస్యరాజము 0 8 0
 13. గాంధీగారి ఉపదేశములు 0 12 0
 14. గాంధీగారి ఆశీర్వాదము 0 8 0
 15. భారతవ్యతంత్రము (ఆంధ్రమాది) 0 6 0
 16. తిలక్ జీవితము 0 4 0
 17. స్వాతంత్ర్య సంరక్షము 0 6 0
 18. భారతవస్త్ర పరిశ్రమల చరిత్ర 0 3 0
- ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయ గ్రంథములన్నియు మా వద్ద దొరకును.
(3402) ఉపేంద్రచమరజాలయము,
17, నారాయణ మొదలివీధి, మదరాసు.

గాంధీ మహాత్ముని

సంపాదక జీవిత చరిత్రము

(3108)

‘లోకమాన్య’ తిలకు జీవితము ఉత్తమము. ‘జంబూ ద్వారంతములు’ లోకము ఉద్ధరింపజేయుట రచించిన శ్రీయుత మహానికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడినది.

మహాత్ముని క్రొత్త భావ శిష్యులలో నొకరిగు శ్రీయుత దినుమర్తి మహామంత్రరావు గారి ఉపోద్ఘాతమును మహాత్ముని ఛాయాపటములు రెండును గలవు ఇటీవల చొక్కాయి, టోపీ లేకుండ లేసిన పటమును కలను. 300 పేజీలు-వెల ౧-౮-౦.

మహాత్ముని ఆరోగ్యమార్గ బోధిని.

పెద్ద చిచ్చు సంపూర్ణముగా అంద్రీకరించు - అంద్ర పండితులగు భమిడిపాటి సూర్య వారాధ్యగారిచే వ్రాయబడినది. మహాత్ముని కలముగలదు. వెల ౦-౮-౦.

కలయువా రెట్లు వ్రాయవలెను. - ఆంధ్ర పత్రిక తు. బెజవాడ.

కావలెను.] మహాత్మా గాంధీగారి [కావలెను.

ఛాయాపటము వేసిన తెలుగుపేపరు, కార్డు, కవరు, పటములు మొదలగునవి అమ్ముడానికి యోగ్యతగల వ్యాపారులు కావలెను. నెలకు 50 మొదలు 75 రూపాయల వరకు కష్టము లేకయే సంపాదించవచ్చును. డిపాజిట్ రు 60 లు పంపించాలును. వివరములకు 1/2 అణా ప్లాంపు పంపండి.

Pictorial Company, 41, Broadway, Madras.

3349

(3081) “కత్తికట్టలు”

పెద్ద కత్తి గజము పొదుగు గలది. పొగలులు. 1-కి రూ 4-0-0.

డబ్బు కొనుగోనికి 1కి ఉచితము పోస్టేజీఖరూజేక.

కలయువాడు అర్థరత్నం కిరూపాయి అదాపు సంపాదించు. పంక పుస్తకం అందు కో

కట్టలు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం, (గోపాలకొండ)

రెడిగ్రాఫ్ ఆఫ్ డి.వి. “ఇండియన్” పెద్దాపురం.

భారతీయమైన ఆ నేక స్వర్ణ పతకములను మొదటి తరగతి యోగ్యతాపత్రములను పొందిన

వైద్యరత్న పండిత

డి. గోపాలాచార్యులుగారి

నగు మేవాము, బహుమానము అను ప్రార వ్యాసము బోగోట్టి, యెట్టి అన్యాయము రోగికి త్రవ వివాదము. కలుగజేయుటకు సిద్ధముచేయ బడిన నిక పుస్తకమును నిశ్చయమైన యావధము. ఈ యావధములను గుణములు గాంచిన గొప్పవా రనేకులు తమకు కలిగిన అధిక ప్రయోజనమును కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ నొప్పుకొనుచున్నారు. వెల బుడ్డి 1-కి రూ 2-0-౦.

పెద్దాపురం, (గోపాలకొండ)

మహాత్ముని గ్రంథము

గొప్ప శ్రీ లుత అనేక కారణములచే సంపాదించు వాంగులు మొదలగు వ్యాసము, బలహీనమును, బోధించును. మతీయ గంగాకయమునకు బలము నిచ్చును. అధిక ప్రయోజనకర ప్రసంగచేడి శ్రీలకు గాధ అనునది లేకనే గుణప్రదమును కలిగించును. వెల బుడ్డి 1-కి రూ 1-12 0.

(1045) వ్రాసిన రోజు

గజ్జ, చీర, వానికొట్టు, కాకిపుట్టు పిరిగి నిర్మించుటకు కర్మాలుచేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి 0-6-0 అణా.

అయ్యప్పదాశ్రమం

41, ఆచార్యుల వీధి. జి. టి మదరాసు.

పంపించుట : పండిట్ - మదరాసు.

బహుమనము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్య శాస్త్రములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, (8198) 27, చీనాబజారులోడ్డు మదరాసు.

వనోపధిసర్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిమితిను పోగొట్టుట యందు చేర్చుక గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిల్కోనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు తులనముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫననవాడీ, బొంబాయి

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి ఆగస్టు 31 వ తేది వరకు వర్తించును.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd., Elphinstone Road, BOMBAY.

ఇక్కడికాదు ననుబడించి విక్రయి నము

కమగారు, కమర గుణము నిచ్చునట్లును అయ్యేక బేషధమము తయారు చేయ చున్నారు.

హిందూ బేషధమములలో కలిగిన అయ్యేక బేషధమములను అన్నిటిలో కుంగారు తయారు చేయ జూహుతిగా నిర్మించున్నారు.

మీ కలిగిన విలాసములకు విక్రయించు కరచివట్టి పంపించును.

హిందూ పరమార్థిక

వర్తించు

అయ్యేక బేషధమముల రచనాదారు (888) బొంబాయి 40 12.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెసింగు కంపెనీ,

పోర్ట్ బెంట్లు, కాకాడ.

ముఖ్య గవనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2042.

(4) బెనారస్ సిటీనందు, దుర్గా మండలి హాల్ వారి ను అనున్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుండి. మంచి ఆకలిని కలిగించెను. ఉపయోగమును ప్రవర్తించును.

కపాల్ } రాజావరేంద్ర
14-22 } వర్ జంగ్ ఆఫ్ కపాల్

త్వరపడు ! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

జన్మనక్షత్రము, పుట్టిన తేది వలన మున్నగునవి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను శాస్త్రజ్ఞుడు కిషింకుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తామ ప్రావీణ్యమును, ధనము, సంపాదనమును గుర్తించుకొనుటలతో మీరూ జాతకములను మీరే ప్రావీణ్యము గలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివెల రు 2 మాత్రము.

గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము, (8291) భిల్కొట్ట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

నిష్కడం రియోమేట్లవలన శాస్త్రీయ వేషధమము. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరుకును.

బెంబాయిలోని గారి, అంగ్లీ మహామయము గారి క్యాటలాగ్ ఉచితముగా పంపబడును.

మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 12, బెంబాయి రోడ్, బెంబాయి.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ పండితము

గ్రంథములో ఒక్క పత్రికయినను వదలక శ్రీ శ్రీ వాసుని కృపనల్ల తెలిగింపబడినది. అయ్యే పూర్తి అయినది. సుబర్బణీ సత్యాగ్రహ శ్రమములో ప్రత్యేకముగ తీయబడిన, కావినధారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాపటము ఇందు చేర్చబడినది. బ్రెండింగులో నున్నది. ఇదివరకు రిజిస్టరు చేయ బడిన ఆర్డరు పంపినవారికి యీ నెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తక ములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవరికికైన అక్రమ లేనియెడల ఆ తేదీలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకోజుకును, జ్ఞానునివారణ కార్యసహాయమును ఉద్దేశించబడిన దగుట చేత స్వల్పపు వెలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తీరస్కరించి దిండుగ కలుగ జేయకుండవలె నని కోరుచున్నాను. ఇప్పుడు అయ్యేవేసిన 2000 ప్రతులను చాలవరకు ఆర్డరు వచ్చి యున్నది. గనుక యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యీ దిగువ చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

గుడూరి రామచంద్రరావు, (8221-౨) శేవకసంఘము, శుబినాథ్, కృష్ణాజిల్లా.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము

అశ్వగంధాదిలేహ్యము చిరకాలమునుంచి శరీరములో బిడ్డించిన చిట్టభిరంగిరోగము (సవ్యావి)ను బోగొట్టును.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- బలము గలిగించును. జ్వరదీప్తి నిచ్చును. కృశించిన వారలకు మంచిది.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- వాతపురోష్ణము, ఆమ వాతపురోష్ణమును బోగొట్టును.

అశ్వగంధాదిలేహ్యము:- వరములకు పటుత్వమును యిచ్చును. ధాతువృద్ధిచేయును.

10 తులములు వెల రూ 1.

40 ,, వెల రూ 3.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు అచంట లక్ష్మీకలి

బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

మేనేజర్, డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

- 19, హాన్స్ రోడ్డు,

మాంబురోడ్ - మదరాసు. (కుక్క)